เพื่อความเข้าใจ และการมีส่วนร่วม
ดูแลรักษาวัฒนธรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว

อยุธยา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว

อยุธยา

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.๒๕๔๓ จำนวน ๑๕.๐๐๐ เล่ม

คณะกรรมการอำนวยการจัดพิมพ์หนังสือตามแผนงานเงินกู้เพื่อการท่องเที่ยวและส่งเสริมการสร้างงาน ภายใต้โครงการลงทุนเพื่อสังคม (Social Investment Project : SIP)

นายภราเดช พยัฆวิเชียร
ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
นางจุฑามาศ ศิริวรรณ
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร
นายพัชร์พงศ์ อภิชาตะพงศ์
รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด
นายสันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์
รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา
นางสุมณฑา นาครทรรพ ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด
นายทัศนะ วงศ์รัตน์ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการตลาด
นางสาวเพ็ญสุดา ไพรอร่าม
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ
นายเศรษฐพล จินดานนท์ ผู้อำนวยการกองบริหารวิสาหกิจ
นายพงศธร เกษสำลี ผู้อำนวยการกองผลิตอุปกรณ์โฆษณา

ผู้อำนวยการโครงการ
นางจุฑามาศ ศิริวรรณ
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หน่วยงานประสานงานกลางและรับผิดชอบ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กรมการปกครอง กรมโยธาธิการ
กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมป่าไม้ กรมศิลปากร
กรมประชาสงเคราะห์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แหล่งเงินกู้
ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น

จัดทำโดย
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษา
ดร. สุเนตร ชุติณทรานนท์

ข้อมูล/ถ่ายภาพ/ออกแบบ/ภาพประกอบและดำเนินการผลิต
บริษัท แปลน โมทิฟ จำกัด

สัญลักษณ์แนะนำกิจกรรม

ล่องเรือ
วิถีชีวิต
ของที่ระลึก

สารบัญ

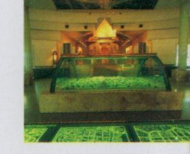

รู้จักอยุธยา

ภูมิประเทศ ธรรมชาติ ๓-๕
จุดเปลี่ยนแห่งยุคสมัย ๖-๙
คนอยุธยา ๖-๗
อาหารท้องถิ่น ๗-๘
เทศกาล-งานประเพณี ๘-๙

เที่ยวอยุธยา

มรดกไทย มรดกโลก ๑๓-๒๕
เกาะเมือง อำเภอพระนครศรีอยุธยา
ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์, พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา, พิพิธภัณฑ์เรือไทย, พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม, คุ้มขุนแผน, พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง, อนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์, ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลการท่องเที่ยว, วัดธรรมิกราช, วัดพนัญเชิง, วัดมเหยงคณ์, วัดกุฎีดาว, วัดประดู่ทรงธรรม, วัดสมณโกฏฐาราม, วัดอโยธยา, พระราชวังโบราณ, วัดพระศรีสรรเพชญ์, วัดมหาธาตุ, วัดราชบูรณะ, วัดพระราม, วิหารพระมงคลบพิตร, วัดโลกยสุธาราม, วัดวรเชษฐาราม, เพนียดคล้องช้าง, เจดีย์ศรีสุริโยทัย, ป้อมเพชร, วัดหน้าพระเมรุ, เจดีย์ภูเขาทอง, วัดสุวรรณดาราราม, วัดไชยวัฒนาราม, วัดใหญ่ชัยมงคล, วัดพุทไธศวรรย์, หมู่บ้านญี่ปุ่น, หมู่บ้านโปรตุเกส, โบสถ์นักบุญยอแซฟ

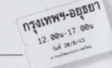

อยุธยา มุมมองจากน้ำ ๒๗-๒๙
เส้นทางคลองเจ้าเจ็ด อำเภอเสนา
เส้นทางรอบเกาะเมืองอยุธยาถึงคลองหันตรา
เส้นทางบางปะอินถึงเกาะเมืองอยุธยา

ชุมทางแม่น้ำ แหล่งหัตถกรรมกรุงเก่า ๓๐-๓๑
แหล่งปรุงบ้านเรือนไทย อำเภอบางปะหัน
ปราสาทนครหลวง
แหล่งตีมีดบ้านอรัญญิก อำเภอนครหลวง
แหล่งสานงอบ อำเภอบ้านแพรก

ชมวัง แหล่งหัตถศิลป์แผ่นดินไทย ๓๓-๓๕
พระราชวังบางปะอิน, วัดนิเวศธรรมประวัติ, วัดชุมพลนิกายาราม, ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร

ข้อมูลการเดินทาง

ข้อมูลการเดินทาง ๓๖-๓๙

๑. ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่เคารพยิ่งของชาวไทย
๒. ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อมและเคารพวิถีไทย
๓. ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย
๔. ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

รู้จักอยุธยา

ภูมิประเทศ-ธรรมชาติ

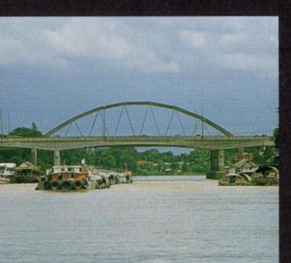
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ตอนกลางของที่ราบลุ่มอันกว้างใหญ่บริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยาอันอุดมสมบูรณ์ มีแม่น้ำ ๔ สายไหลผ่านหล่อเลี้ยงตลอดปี ได้แก่แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย ใจกลางของจังหวัดอยู่ที่ "เกาะเมือง" หรืออดีตกรุงศรีอยุธยานั้น โอบล้อมด้วยแม่น้ำ ๓ สายคือแม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเชื่อมกับคลองธรรมชาติและคลองขุด จนเป็นที่เรียกขานในหมู่ชาวตะวันตก ที่เดินทางมากรุงศรีอยุธยาว่า "เวนิสตะวันออก" เครือข่ายแม่น้ำลำคลองก่อให้เกิด "ชุมทาง" การคมนาคมที่เอื้อต่อการสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ จนกรุงศรีอยุธยาพัฒนาสู่การเป็น "เมืองท่านานาชาติ" ที่สามารถควบคุมเส้นทางการค้าระหว่างเมืองท่าสำคัญในแผ่นดิน จนถึงอ่าวไทยและดินแดนโพ้นทะเล

แผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในอดีตที่ราบลุ่มหรือ "ทุ่ง" รอบกรุงศรีอยุธยาเป็นทั้งปราการป้องกันพระนคร และเป็นแหล่งอาหารอันอุดมสมบูรณ์ จนได้ชื่อว่าเป็น "อู่ข้าวแห่งเอเชีย" ปัจจุบัน อยุธยายังคงเป็นอู่ข้าว อู่น้ำสำคัญของประเทศ มีการปลูกข้าวร้อยละ ๙๒ ของพื้นที่การเกษตร ตามหนองน้ำปลูกบัวกระจับริมตลิ่งปลูกผักดงโสนขึ้นอยู่ตามชายน้ำ ดอกโสนใช้ประกอบอาหารได้หลายชนิด ต้นนำมาประดิษฐ์เป็นดอกไม้ บนตลิ่งริมน้ำมีไม้ยืนต้นอย่างยางนา กุ่มน้ำ สะตือ ซึ่งรากของพืชเหล่านี้ช่วยยึดหน้าดินริมตลิ่งไม่ให้พัง

แหล่งประมงน้ำจืดอยู่บริเวณโดยรอบเกาะเมือง แม่น้ำเจ้าพระยาป่าสัก ตามลำคลองต่างๆ เช่นคลองลาดชะโด คลองบางหลวง โดยใช้เครื่องมือประมงพื้นบ้าน เช่น เบ็ดราว ล้อมกร่ำ ยกยอ ดักลอบ นอกจากนั้นยังมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ขึ้นชื่อของจังหวัดคือกุ้งก้ามกรามหรือกุ้งนาง ซึ่งเป็นกุ้งน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุด เลี้ยงมากที่อำเภอผักไห่

แม่น้ำทั้ง ๓ สายที่ไหลโอบล้อมเกาะเมือง ไหลมารวมกันที่บางกะจะ จากนั้นแม่น้ำเจ้าพระยาจะเริ่มไหลช้าลง ก่อให้เกิดการทับถมของตะกอน

ดินทราย เกิดเป็นเกาะต่างๆ กลางลำน้ำ เช่น เกาะเรียน เกาะพระ เกาะบางปะอิน สายน้ำตั้งแต่เกาะเกิดลงไปจะขยายกว้างขึ้น เนื่องจากรวมกับแม่น้ำน้อยที่ไหลมาจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือ และจากลำคลองหลายสาย เรียกแม่น้ำช่วงนี้ถึงใกล้เขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานีว่าลานเท

จากนั้นแม่น้ำเจ้าพระยาจะไหลผ่านจังหวัดนนทบุรี กรุงเทพมหานคร และไหลสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรปราการ

จุดเปลี่ยนแห่งยุคสมัย

กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีที่มีอายุยาวนานที่สุดของไทย ตลอด ๔๑๗ ปี กรุงศรีอยุธยาได้สร้างและสั่งสมความมั่นคง ทั้งทางการเมือง การปกครอง ความเป็นปึกแผ่นทางสังคม ความมั่งคั่งทางการค้าทั้งภายในและภายนอกประเทศ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เอื้อต่อการรังสรรค์ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่างๆ ความยิ่งใหญ่ ความรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยาครั้ง "บ้านเมืองดี" นั้น ยังเป็น "ต้นแบบ" ในการสร้างบ้านแปงเมืองในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ ๑-๓) อิทธิพลทางวัฒนธรรมจากสมัยกรุงศรีอยุธยายังคงสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ก่อนสถาปนากรุงศรีอยุธยา

พุทธศตวรรษที่ ๑๒ บ้านเมืองที่เป็นปึกแผ่นมั่นคงในเขตภาคกลางประกอบด้วยกลุ่มฟากตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น อู่ทอง (สุพรรณบุรี) คูบัว (ราชบุรี) นครชัยศรี (นครปฐม) และกลุ่มเมืองทางตะวันออก เช่น เมืองละโว้ (ลพบุรี) และเมืองดงศรีมหาโพธิ์ (ปราจีนบุรี)

พุทธศตวรรษที่ ๑๖ จีนขยายขอบเขตการค้ามายังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เกิดเมืองท่าชายฝั่งทะเลและหัวเมืองการค้าบนแผ่นดิน

พุทธศตวรรษที่ ๑๙ (ตรงกับสมัยสุโขทัย) ลพบุรีเริ่มติดต่อทางการค้ากับจีน มีเมืองหน้าด่านอยู่ที่ "อโยธยาศรีรามเทพนคร" ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะเมือง กลุ่มโบราณสถานสำคัญ เช่น วัดพนัญเชิง วัดกุฎีดาว วัดมเหยงคณ์ วัดสมณโกฏฐาราม วัดอโยธยา

ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๙ สมเด็จพระเจ้าอู่ทองปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์อู่ทอง ทรงสถาปนาอยุธยาเมื่อปี พ.ศ. ๑๘๙๓ โดยรวมแคว้นสุพรรณบุรี กับแคว้นลพบุรี-อโยธยา

พุทธศตวรรษที่ ๒๐ สมัยสมเด็จพระนครินทราธิราช (พ.ศ. ๑๙๕๒-๑๙๖๗) ราชวงศ์สุพรรณภูมิมีอำนาจเหนือราชวงศ์อู่ทองอย่างเด็ดขาด และขยายอำนาจเหนือกัมพูชา มีการรับวัฒนธรรมเขมรด้านการปกครอง ประเพณีและศิลปะ

พุทธศตวรรษที่ ๒๐-ต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. ๑๙๙๑-๒๐๓๑) ทรงรวมสุโขทัยอยู่ใต้การปกครองของกรุงศรีอยุธยา ทรงปฏิรูปการปกครอง ด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง เป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือน มีการตรากฎมณเฑียรบาล และพระราชกำหนดศักดินา

กลางพุทธศตวรรษที่ ๒๑ สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ไทยทำสนธิสัญญากับโปรตุเกส ในปี พ.ศ. ๒๐๕๙ นับเป็นสนธิสัญญาฉบับแรกที่ไทยทำกับชาติตะวันตก

ต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๒ เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๑๑๒

พ.ศ. ๒๑๒๗ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พ.ศ. ๒๑๓๓-๒๑๔๘) ทรงประกาศอิสรภาพต่อพม่า กรุงศรีอยุธยาได้กัมพูชาเป็นเมืองขึ้น มีอำนาจเหนือเชียงใหม่และพม่าตอนใต้ แถบเมืองทวาย มะริด ตะนาวศรี

พุทธศตวรรษที่ ๒๒ สมัยสมเด็จพระเอกาทศรถ ทรงเป็นกษัตริย์อยุธยาองค์แรกที่ส่งทูตไปประเทศฮอลันดา

พ.ศ. ๒๑๕๓-๒๑๖๑ สมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม เป็นยุคแห่งความรุ่งเรืองทางพุทธศาสนา วรรณกรรม การค้าต่างประเทศ มีการค้นพบรอยพระพุทธบาท ก่อให้เกิดประเพณีการเสด็จไปบูชาพระพุทธบาทและกลายเป็นประเพณีของชาวบ้านในภาคกลางจนทุกวันนี้

พุทธศตวรรษที่ ๒๒ สมัยพระเจ้าปราสาททอง (พ.ศ. ๒๑๗๒-๒๑๙๙) เป็นยุคสมัยที่ศิลปะที่เกี่ยวกับศาสนารุ่งเรืองมาก มีการรื้อฟื้นรูปแบบสถาปัตยกรรมเขมร และมีการพัฒนาประติมากรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของยุคสมัย ได้แก่ พระพุทธรูปทรงเครื่องกษัตริย์

พ.ศ. ๒๒๕๒-๒๒๗๕ สมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ การค้าข้าวรุ่งเรืองมาก ส่งไปยังอาณานิคมของยุโรปในเอเชีย เช่น ชวา อินเดีย ลูกค้ารายใหญ่ คือ จีน เนื่องจากประชากรที่เพิ่มขึ้นในสมัยราชวงศ์ชิง

พุทธศตวรรษที่ ๒๓ สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. ๒๑๙๙-๒๒๓๑) เป็นยุครุ่งเรืองทางวรรณคดี ศิลปวิทยาการจากตะวันตก และการต่างประเทศ โดยเฉพาะการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับราชสำนักฝรั่งเศส ซึ่งตรงกับสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔

พุทธศตวรรษที่ ๒๔ สมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ (พ.ศ. ๒๒๗๕-๒๓๑๐) ถือเป็นสมัยที่อยุธยาอยู่ในสภาพ "บ้านเมืองดี" ก่อนเสียกรุงให้แก่พม่าในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ มีการส่งสมณทูตไปลังกา เพื่อช่วยฟื้นฟูศาสนาที่ตกต่ำจากอิทธิพลของโปรตุเกสและฮอลันดา ต่อมามีการก่อตั้งพุทธศาสนานิกายสยามวงศ์ขึ้นในลังกา

พุทธศตวรรษที่ ๒๔ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงกอบกู้อิสรภาพจากพม่า และทรงย้ายราชธานีไปที่ธนบุรี ในปี พ.ศ. ๒๓๑๑

รัชกาลที่ ๔ กรุงเก่ามีฐานะเมืองศูนย์กลางเหนือพระนคร โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระตำหนักขึ้นใหม่ในวังจันทรเกษม เพื่อใช้เป็นที่ประทับแปรพระราชฐาน และเป็นศูนย์การปกครองกรุงเก่า

พ.ศ. ๒๓๙๘ ไทยทำสนธิสัญญาเบาริ่งกับอังกฤษ มีการขุดคลองเพื่อขยายพื้นที่การเพาะปลูก และการคมนาคม ตลาดหัวรอเป็นท่าข้าวสำคัญ

คนอยุธยา

คนอยุธยาในวันนี้ มีทั้งคนอยุธยาดั้งเดิม ชาวนครราชสีมา และชาวพิษณุโลก ที่กลับเข้ามาตั้งถิ่นฐานในสมัยธนบุรี นอกจากนั้นยังมีคนไทย จีน ลาว มลายู ที่อพยพเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ ๑ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ ชุมชนใหญ่อยู่บริเวณเหนือเกาะเมืองบริเวณที่เป็นชุมทางคมนาคมสำคัญ จากริมคลองสระบัวถึงวัดตองปุ และทางใต้ของเกาะเมืองแถบวัดพนัญเชิง วัดนางกุย วัดบางกะจะ

มุสลิม

เข้ามาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มาค้าขายและรับราชการ ปัจจุบันมุสลิมกลุ่มใหญ่ในอยุธยาตั้งถิ่นฐานแถบปทาคูจาม หรือคลองตะเคียน ลุมพลี และหัวแหลม ซึ่งเป็นแหล่งสานปลาตะเพียน เอกลักษณ์ของอยุธยา

คนจีน

สันนิษฐานว่าคนจีนเข้ามาค้าขายกับอยุธยา ตั้งแต่ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๖ โดยตั้งบ้านเรือนอยู่ในชุมชนอโยธยาบริเวณวัดพนัญเชิง เนื่องจากมีความรู้ความชำนาญด้านการต่อเรือ และการเดินเรือ ในกฎหมายพระไอยการ ระบุตำแหน่ง "โชฎึกราชเศรษฐี" หรือ กรมท่าซ้าย ทำหน้าที่ดูแลกิจการการค้ากับจีน ญี่ปุ่น เวียดนาม ชุมชนชาวจีนดั้งเดิมตั้งบ้านเรือนแถบวัดพนัญเชิง วัดนางกุย วัดบางกะจะ เป็นชาวจีนที่กลับเข้ามาตั้งบ้านเรือนในอยุธยาสมัยรัชกาลที่ ๑ และเพิ่มมากขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓

มอญ

ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านเสากระโดง อำเภอบางปะอิน ตั้งแต่สมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี เดิมมีอาชีพค้าใบจาก โดยแล่นเรือเสากระโดงออกไปรับซื้อใบจาก จากสมุทรปราการมาขายที่อยุธยาเรื่อยไปถึงนครสวรรค์ ปัจจุบันเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม คือภาษาพูดและประเพณีทำขนมเทียน กวนกะละแม ข้าวเหนียว ทำบุญกลางลานในช่วงสงกรานต์และประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง กลางเดือน ๑๐

ญวน

ตั้งถิ่นฐานตั้งแต่ปลายสมัยอยุธยาและต้นกรุงรัตนโกสินทร์ มีโบสถ์เป็นศูนย์กลางของชุมชน เช่น โบสถ์นักบุญยอแซฟ ตำบลสำเภาล่ม เกาะเมือง โบสถ์มารีสมภพที่อำเภอเสนา โบสถ์จอห์นแบ๊บติสซาที่ตำบลเจ้าเจ็ด อำเภอเสนา โบสถ์นักบุญเทเรซา อำเภอผักไห่ โบสถ์คริสต์ประจักษ์ที่บางไทรหรือเกาะใหญ่ อำเภอบางไทร

ลาว

ถูกกวาดต้อนจากเวียงจันทน์ในสมัยรัชกาลที่ ๓ ปัจจุบันตั้งบ้านเรือนริมแม่น้ำป่าสักในอำเภอนครหลวงที่บ้านต้นโพธิ์ และบ้านไผ่หนอง มีชื่อเสียงในการตีมีดที่เรียกกันว่า "มีดอรัญญิก"

อาหารท้องถิ่น

ปลา

ถือเป็นอาหารหลักของชาวกรุงเก่า ส่วนใหญ่เป็นปลาน้ำจืด ทั้งปลาช่อน ปลาดุกย่าง ปลาเค็ม ปลาร้า ปลาเจ่า นอกจากนั้นยังมีแกงปลาต้มเค็ม แกงฉู่ฉี่ เช่น ปลากด ปลากราย ปลาแขยง ปลาตะเพียน ในท้องน้ำยังเป็นแหล่งอาหารอื่นๆ เช่น กุ้ง นำมาทำต้มยำ เผา พล่า แสร้งว่า กุ้งเต้น หอย นำมาทำแกงคั่วหอยขม

ทองหยิบ ฝอยทอง

ต้นตำรับคือ โดญา กีมาร์ หรือ ท้าวทองกีบม้า ซึ่งรับราชการเป็นหัวหน้าห้องเครื่องในโรงครัวหลวง แผ่นดินสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ เดิมขนมของคนไทยมีส่วนประกอบเพียงแป้ง มะพร้าว และน้ำตาล ไม่มีไข่เป็นส่วนผสม

ขนมบ้าบิ่น

แหล่งกำเนิดอยู่ที่อำเภอท่าเรือ ทำกันมานานนับร้อยปี รสชาติหวานมันหอม อร่อย ถ้าเป็นสูตรดั้งเดิมต้องใช้มะพร้าวทึนทึก อบด้วยไฟอ่อนๆ เจ้าเก่าแก่คือ แม่เสียน และแม่อู๊ด

พุทรากวนแผ่น

ขนมขึ้นชื่ออีกอย่างหนึ่งของอยุธยา สถานที่จำหน่ายอยู่หน้าวิหารพระมงคลบพิตร

โรตี

ทำกันมาประมาณ ๓๐ ปี ย่านโรตีอยู่ที่สามแยกหัวถนน หรือสามแยกโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา มีกว่า ๑๐ ราย

กระจับ แห้ว ฝักบัว

เป็นของกินเล่น วางขายใส่ในชะลอมเล็กๆ มีขายทั่วไปในตลาดและตามสถานที่ท่องเที่ยว นิยมซื้อเป็นของฝาก

เทศกาล-งานประเพณี

เทศกาลสงกรานต์

มีการจัดขบวนแห่ สรงน้ำพระมงคลบพิตรจำลอง และประกวดนางสงกรานต์

วันที่จัดงาน ๑๓ เมษายน

สถานที่จัดงาน หน้าวิหารพระมงคลบพิตร

งานแข่งเรือยาว

วัดกษัตราธิราชวรวิหาร

เป็นงานแข่งเรือในท้องถิ่นเพื่อความสนุกสนานและเชื่อมความสามัคคี

วันที่จัดงาน เดือนตุลาคม

สถานที่จัดงาน หน้าวัดกษัตราธิราช

งานลอยกระทงตามพระประทีป

มีการลอยกระทง การประกวดกระทงและประกวดนางนพมาศ

วันที่จัดงาน เดือนพฤศจิกายน

สถานที่จัดงาน บึงพระราม และหน้าพระราชวังจันทรเกษม

รัชกาลที่ ๕ เกาะเมืองเป็นศูนย์บัญชาการการปกครองมณฑลกรุงเก่า ในปีพ.ศ. ๒๔๓๘ ประกอบด้วย ๘ เมือง ได้แก่ เมืองกรุงเก่า เมืองอ่างทอง เมืองสระบุรี เมืองลพบุรี เมืองพระพุทธบาท เมืองพรหมบุรี เมืองจันทบุรี และเมืองสิงห์บุรี หัวรอกลายเป็นแหล่งการค้าและสถานที่ราชการ มีการสร้างถนนรอบกรุงหรือถนนอู่ทองในปัจจุบัน เกิดการขยายตัวของงานหัตถกรรมบริเวณคลองสระบัวและหัวแหลม

พ.ศ. ๒๔๕๑ โปรดเกล้าฯ ให้ขุดแต่งบริเวณพระราชวังหลวงเป็นครั้งแรก เพื่อใช้เป็นสถานที่บำเพ็ญพระราชกุศลในพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษกฉลองการเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติได้ ๔๐ ปี เสมอด้วยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒

รัชกาลที่ ๖ เปลี่ยนเป็นชื่อเมืองกรุงเก่าในปี พ.ศ. ๒๔๕๙

รัชกาลที่ ๗ เปลี่ยนชื่อมณฑลกรุงเก่าเป็น "มณฑลอยุธยา" และเปลี่ยนชื่อจังหวัดกรุงเก่าเป็นจังหวัดพระนครศรี-อยุธยา ในปี พ.ศ. ๒๔๖๙

พ.ศ. ๒๔๗๕ ยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล มีการสร้างสะพานปรีดีธำรงข้ามแม่น้ำป่าสัก นำความเจริญสู่เกาะเมืองมากขึ้น และสร้างถนนโรจนะ

พ.ศ. ๒๔๘๑ หลวงประดิษฐ์มนูธรรม (นายปรีดี พนมยงค์) เริ่มดำเนินการบูรณะเกาะเมือง

พ.ศ. ๒๔๘๕ จอมพล ป. พิบูลสงคราม สนับสนุนอุตสาหกรรมในครัวเรือน โดยเฉพาะงานหัตถกรรมในครัวเรือน เพื่อเข้าสู่ตลาดในประเทศ การส่งออก และการท่องเที่ยวในเวลาต่อมา

พ.ศ. ๒๔๙๙ มีการบูรณะโบราณสถานหลายแห่งตามนโยบายของรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม

พ.ศ. ๒๕๓๔ อยุธยาได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลก จากองค์การยูเนสโก แห่งสหประชาชาติ

งานประเพณีลอยกระทงตามประทีปและแข่งเรือยาวประเพณีศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร

มีการประกวดนางนพมาศ ขบวนแห่ ประกวดกระทง โคมแขวน การแสดง การละเล่นพื้นบ้าน การแข่งเรือยาวประเพณีและเรือยาวนานาชาติ และมีการจัดจำหน่ายสินค้าของศูนย์ศิลปาชีพฯ
วันที่จัดงาน เดือนพฤศจิกายน
สถานที่จัดงาน ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร อำเภอบางไทร

งานอยุธยามรดกโลก

มีการแสดงแสง เสียง รวมทั้งการแสดงทางวัฒนธรรม การออกร้าน
วันที่จัดงาน ๑๓-๑๙ ธันวาคม
สถานที่จัดงาน นครประวัติศาสตร์พระนคร-ศรีอยุธยา

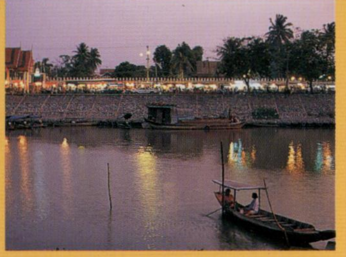
งานประเพณีศูนย์ศิลปาชีพฯ บางไทร

มีการแสดงและประกวดผลงานด้านศิลปาชีพ สินค้าพื้นเมืองและการแสดงศิลปวัฒนธรรม
วันที่จัดงาน ปลายเดือนมกราคม-ต้นเดือนกุมภาพันธ์
สถานที่จัดงาน ศูนย์ศิลปาชีพฯ บางไทร อำเภอบางไทร

งานประเพณีทิ้งกระจาด
วัดพนัญเชิง

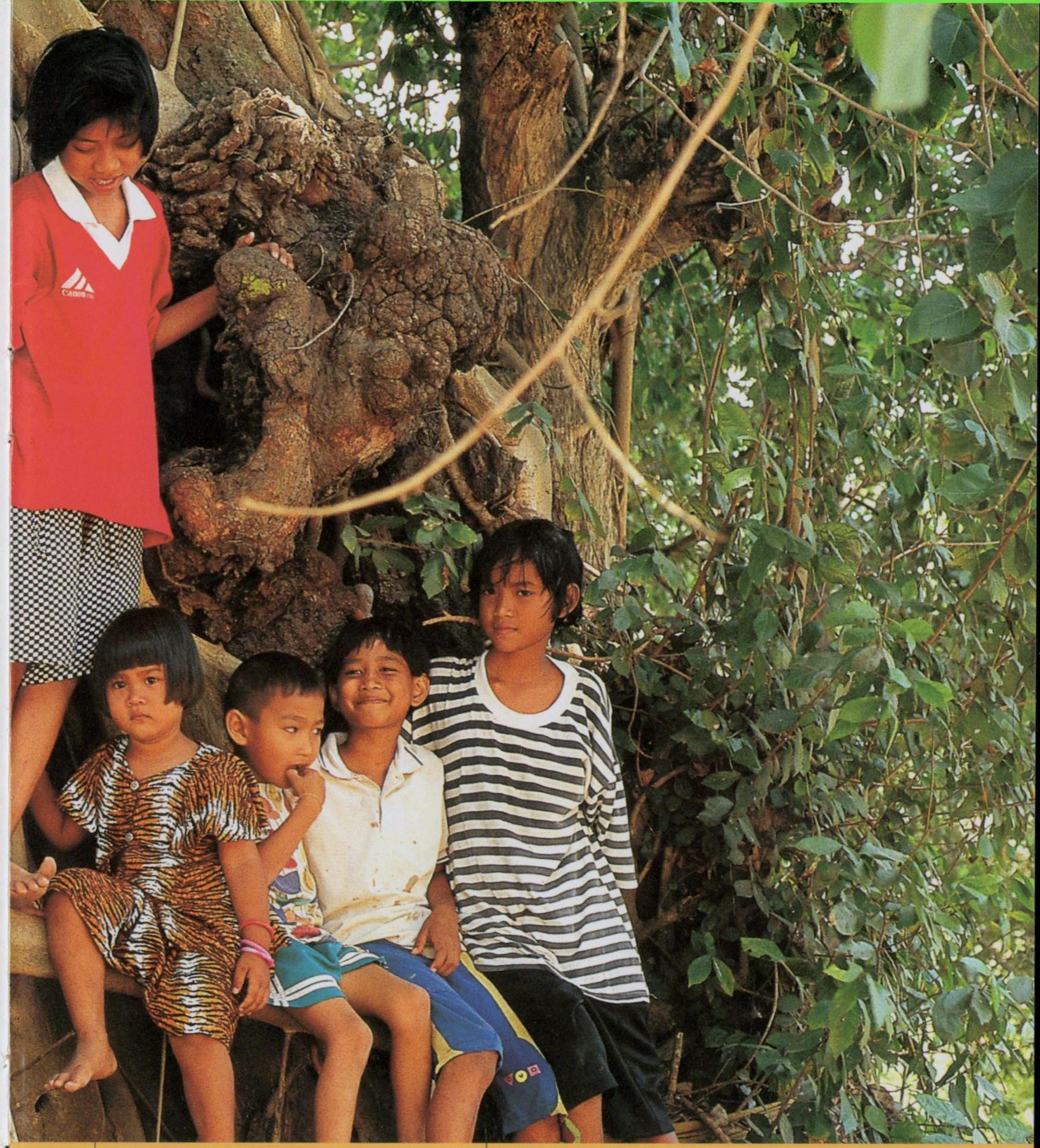
จัดขึ้นเพื่อทำบุญให้แก่บรรดาผีไม่มีญาติ ถือได้ว่าเป็นงานทิ้งกระจาดในชุมชนชาวจีนที่ยิ่งใหญ่กว่าแห่งอื่นๆ ในประเทศไทย มีผู้ร่วมงานนับหมื่น หุ่นยมบาลซึ่งเชื่อว่าทำหน้าที่ดูแลผีไม่มีญาติที่มารับส่วนบุญสูงกว่า ๑๐ เมตร *วันที่จัดงาน* เดือนเจ็ดของชาวจีน (ราวเดือนกันยายน) *สถานที่จัดงาน* วัดพนัญเชิง

เที่ยว อยุธยา

มรดกไทย มรดกโลก
เกาะเมือง อำเภอพระนครศรีอยุธยา
ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์,พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา, พิพิธภัณฑ์เรือไทย, พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม, คุ้มขุนแผน,พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง, อนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์, ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลการท่องเที่ยว, วัดธรรมิกราช, วัดพนัญเชิง, วัดมเหยงคณ์, วัดกุฎีดาว, วัดประดู่ทรงธรรม, วัดสมณโกฏฐาราม, วัดอโยธยา, พระราชวังโบราณ, วัดพระศรีสรรเพชญ์

วัดมหาธาตุ, วัดราชบูรณะ, วัดพระราม,
วิหารพระมงคลบพิตร, วัดโลกยสุธาราม,
วัดวรเชษฐาราม, เพนียดคล้องช้าง,
เจดีย์ศรีสุริโยทัย, ป้อมเพชร, วัดหน้าพระเมรุ,
เจดีย์ภูเขาทอง, วัดสุวรรณดาราราม,
วัดไชยวัฒนาราม, วัดใหญ่ชัยมงคล,
วัดพุทไธศวรรย์, หมู่บ้านญี่ปุ่น,
หมู่บ้านโปรตุเกส, โบสถ์นักบุญยอแซฟ

อยุธยา มุมมองจากทางน้ำ

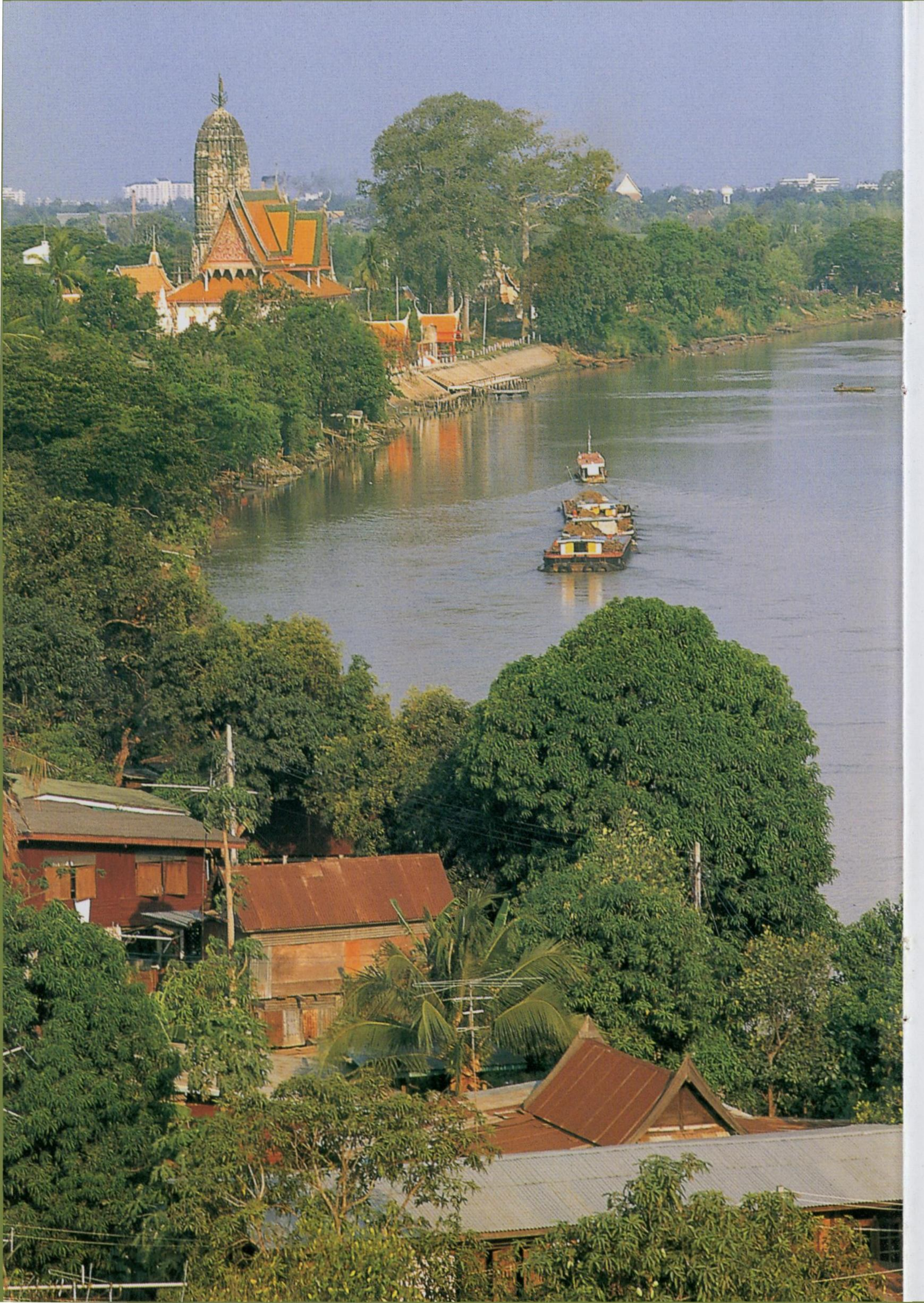
เส้นทางคลองเจ้าเจ็ด อำเภอเสนา
เส้นทางรอบเกาะเมืองอยุธยาถึงคลองหันตรา
เส้นทางบางปะอินถึงเกาะเมืองอยุธยา

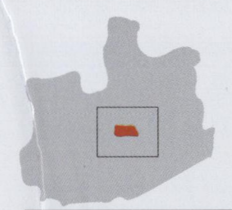
ชุมทางแม่น้ำ แหล่งหัตถกรรมกรุงเก่า

แหล่งปรุงบ้านเรือนไทย อำเภอบางปะหัน
ปราสาทนครหลวง
แหล่งตีมีดบ้านอรัญญิก อำเภอนครหลวง
แหล่งสานงอบ อำเภอบ้านแพรก

ชมวัง แหล่งหัตถศิลป์แผ่นดินไทย

พระราชวังบางปะอิน, วัดนิเวศธรรมประวัติ,
วัดชุมพลนิกายาราม, ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ
บางไทร

มรดกไทย มรดกโลก

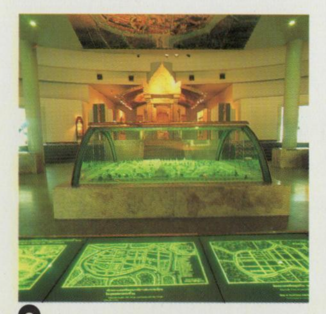
เกาะเมือง อำเภอพระนครศรีอยุธยา

บริเวณที่เรียกว่า "เกาะเมือง" หรืออดีตกรุงศรีอยุธยาราชธานีไทย เป็นแหล่งที่ตั้งของโบราณสถานสำคัญ อันได้แก่ พระราชวังหลวง และวัดคู่บ้านคู่เมือง เดิมเกาะเมืองล้อมรอบด้วยกำแพงเมืองยาว ๑๒ กิโลเมตร ปัจจุบันเป็นถนนอู่ทอง สามารถใช้เส้นทางนี้ขับรถหรือนั่งรถโดยสารเพื่อชมโบราณสถานในเขตเกาะเมืองได้ทั่วพื้นที่ ที่เรียกว่า "พื้นที่โครงการอนุรักษ์และพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา" ได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็น "มรดกโลก" ทางวัฒนธรรม เนื่องจากแสดงให้เห็นอัจฉริยภาพในการเลือกที่ตั้งของพระนครให้เหมาะสมกับลักษณะผังเมืองชุมชนริมน้ำ เส้นทางแม่น้ำลำคลองยังเป็นปราการธรรมชาติป้องกันพระนครจากข้าศึก และเอื้อต่อการค้า การคมนาคม ก่อให้เกิดความมั่งคั่งด้านเศรษฐกิจและสังคม สถาปัตยกรรมทางพุทธศาสนา เช่น เจดีย์ ปรางค์ และปราสาท ซึ่งแสดงให้เห็นพัฒนาการที่ต่อเนื่องจนมีลักษณะเฉพาะ จิตรกรรม และโบราณวัตถุต่างๆ มีเอกลักษณ์ด้านรูปแบบ การออกแบบ ฝีมือช่าง การคัดเลือกวัสดุและเป็นแม่แบบสำคัญในการสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ เช่น การวางผังเมือง ชื่อสถานที่ ลักษณะอาคารบ้านเรือน

นครประวัติศาสตร์แห่งนี้จึงมีเอกลักษณ์ทั้งด้านกายภาพ ประวัติศาสตร์และอารยธรรมที่ไม่มีในนครใดในเอเชียหรือในโลกเสมอเหมือน

ไป อ.บางบาล
ทุ่งภูเขาทอง
๓๐๖๐
แม่น้ำลพบุรี
แม่น้ำป่าสัก
ทางรถไฟ
บ.ม้า
บ.ลุมพลี
บ.คลองสระบัว
บ.เพนียด
แม่น้ำเจ้าพระยา
บ.หัวแหลม
คลองคูเมือง
ตลาดหัวรอ
บ.หันตราฝั่งเหนือ
บ.หันตราฝั่งใต้
บ.ป้อม
ทุ่งประเชด
ถ.อู่ทอง
๓๔๐๓
ถ.ป่ามะพร้าว
ถ.นเรศวร
ถ.หอรัตนไชย
ตลาดเจ้าพรหม
ถ.บางเอียน
ถ.ป่าโทน
ถ.โรจนะ
บึงพระราม
สถานีรถไฟ
วัดกษัตราธิราช
ไป อ.เสนา ๓๒๖๓
สำนักงานททท. ภาคกลาง เขต ๖
สะพานปรีดีธำรง
เจดีย์วัดสามปลื้ม
๓๐๕๘
๓๐๙
ไป กรุงเทพฯ
สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ถ.ศรีสรรเพชญ์
แม่น้ำป่าสัก
บ.วัดใหญ่
บ.บางกระจะ
๓๐๕๓
บ.สำเภาล่ม
บ.คานเรือ
หมู่บ้านฮอลันดา
บ.คลองสวนพลู
น
บ.คลองตะเคียน
ทุ่งปากกราน
๓๔๗๗
ไป อ.บางปะอิน

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ ๑
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ๒
พิพิธภัณฑ์เรือไทย ๓
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม ๔
คุ้มขุนแผน ๕
พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง ๖
อนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์ ๗
ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลการท่องเที่ยว ๘
วัดธรรมิกราช ๙
วัดพนัญเชิง ๑๐
วัดมเหยงคณ์ ๑๑
วัดกุฎีดาว ๑๒
วัดประดู่ทรงธรรม ๑๓
วัดสมณโกฏฐาราม ๑๔
วัดอโยธยา ๑๕
พระราชวังโบราณ ๑๖
วัดพระศรีสรรเพชญ์ ๑๗
วัดมหาธาตุ ๑๘
วัดราชบูรณะ ๑๙
วัดพระราม ๒๐
วิหารพระมงคลบพิตร ๒๑
วัดโลกยสุทธาราม ๒๒
วัดวรเชษฐาราม ๒๓
เพนียดคล้องช้าง ๒๔
เจดีย์ศรีสุริโยทัย ๒๕
ป้อมเพชร ๒๖
วัดหน้าพระเมรุ ๒๗
เจดีย์ภูเขาทอง ๒๘
วัดสุวรรณดาราราม ๒๙
วัดไชยวัฒนาราม ๓๐
วัดใหญ่ชัยมงคล ๓๑
วัดพุทไธศวรรย์ ๓๒
หมู่บ้านญี่ปุ่น ๓๓
หมู่บ้านโปรตุเกส ๓๔
โบสถ์นักบุญยอแซฟ ๓๕

๑
ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์
จัดแสดงนิทรรศการด้านประวัติศาสร์ วิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม ของกรุงศรีอยุธยาผ่านสื่อต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ และจินตนาการถึงเรื่องราวในอดีต

วัน-เวลาเปิด จันทร์-ศุกร์ ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. เสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

๒
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา
สร้างขึ้นจากเงินที่ประชาชนบริจาคโดยได้พระพิมพ์ที่ขุดได้จากกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะเป็นเครื่องบูชา โบราณวัตถุและศิลปวัตถุสำคัญที่จัดแสดงได้แก่

พระบรมสารีริกธาตุ ขุดพบจากกรุพระปรางค์วัดมหาธาตุ

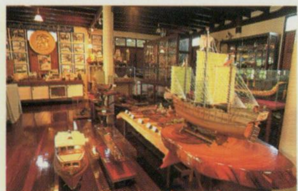
เครื่องทอง ขุดพบจากกรุวัดราชบูรณะ

เครื่องปูนปั้น ซึ่งเดิมใช้ประดับหน้าบันองค์ปรางค์ทิศต่างๆ ของวัดมหาธาตุ

พระพุทธรูปและพระเศียรพระพุทธรูป ศิลปะทวารวดี สุโขทัย อู่ทอง อยุธยา ที่สำคัญคือ เศียรของพระพุทธรูปสำริดขององค์พระประธานวัดธรรมิกราช

เครื่องไม้จำหลักสมัยกรุงศรีอยุธยา ที่เด่นได้แก่บานประตูจำหลักรูปทวารบาล วัดพระศรีสรรเพชญ์, หน้าบันจำหลักลายเป็นรูปนารายณ์ทรงสุบรรณ โขนเรือรูปครุฑในสมัยอยุธยา

วัน-เวลาเปิด ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. วันพุธ-วันอาทิตย์ (หยุดวันจันทร์-อังคารและวันนักขัตฤกษ์) สอบถามรายละเอียด (๐๓๕) ๒๔๑๕๘๗

๓ **พิพิธภัณฑ์เรือไทย**
ตั้งอยู่ในบ้านพักของอาจารย์ไพฑูรย์ ขาวมาลา ในซอยขาวมาลา ถนนบางเอียน พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เป็นที่รวบรวมเรือจำลองแบบต่างๆ ตั้งแต่เรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ จนถึงเรือพื้นบ้านที่ปัจจุบันหาชมได้ยาก

๔
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม
ตั้งอยู่ในเขตพระราชวังจันทรเกษม หรือ "วังหน้า" ริมแม่น้ำป่าสัก(คลองคูขื่อหน้า) ใกล้ตลาดหัวรอ สร้างในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชา ประมาณ พ.ศ. ๒๑๒๐ เพื่อเป็นที่ประทับของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เมื่อครั้งยังทรงดำรงพระอิศริยยศเป็นพระมหาอุปราชครองเมืองพิษณุโลก

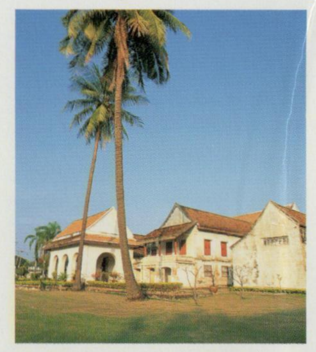
พระราชวังจันทรเกษมได้ถูกทิ้งร้างไปเมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ สิ่งก่อสร้างปัจจุบันส่วนใหญ่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ ปัจจุบันพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม จัดแสดงนิทรรศการภายในพระที่นั่งและอาคารต่างๆ ดังนี้

พลับพลาจตุรมุข เป็นพลับพลาจตุรมุขแฝด จัดแสดงเป็นห้องที่ระลึกพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔

พระที่นั่งพิมานรัตยา เป็นหมู่ตึกจัดแสดงศิลปะ โบราณวัตถุต่างๆ เช่น พระพุทธรูปที่รวบรวมโดยพระยาโบราณราชธานินทร์ สมุหเทศาภิบาลมณฑลอยุธยาในสมัยรัชกาลที่ ๕

อาคารที่ทำการภาค จัดแสดงนิทรรศการถาวร ๕ เรื่อง คือ ศิลปสถาปัตยกรรมอยุธยา เครื่องปั้นดินเผา อาวุธยุทธภัณฑ์ ศิลปวัตถุพุทธบูชา และวิถีชีวิตชาวกรุงเก่ากับสายน้ำ

เปิดให้เข้าชมเวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ทุกวันพุธ-วันอาทิตย์ (เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. (๐๓๕) ๒๕๑๕๘๖

๕ **คุ้มขุนแผน**
เป็นลักษณะของหมู่เรือนไทยภาคกลางในรูปแบบเรือนคหบดีไทยสมัยโบราณ สร้างปี พ.ศ. ๒๔๓๗ ภายในประกอบด้วยเรือนเอก เรือนโท หอพระ หอเครื่อง หอนั่ง ครัวไฟ บริเวณที่ตั้งคุ้มขุนแผนเดิมเป็นคุกนครบาล เชื่อกันว่าขุนแผนเคยต้องโทษอยู่ที่นี่

คุ้มขุนแผนเปิดตั้งแต่ ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

๖ **พระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง**
ตั้งอยู่บริเวณท้องสนามหลวงเดิม สร้างขึ้นเพื่อระลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าอู่ทอง ผู้ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยา ณ ตำบลหนองโสน เมื่อปี พ.ศ. ๑๘๙๓ พระบรมรูปของพระเจ้าอู่ทองประทับยืนถือพระแสงหันพระพักตร์ไปทางใต้สู่วัดพระราม ซึ่งเป็นที่บรรจุพระบรมอัฐิของพระองค์

๗ **อนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์**
ภายในอนุสรณ์สถานประกอบด้วยเรือนไทยพิพิธภัณฑ์ เรือนไทยหอประชุม และอนุสาวรีย์ปรีดี พนมยงค์

เรือนไทยพิพิธภัณฑ์ เดิมเป็นเรือนแพทรงปั้นหยา จัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวของรัฐบุรุษอาวุโส

เรือนไทยหอประชุม เดิมเป็นเรือนแพ จอดในคลองเมือง เป็นที่จัดประชุมกิจกรรมพิเศษ

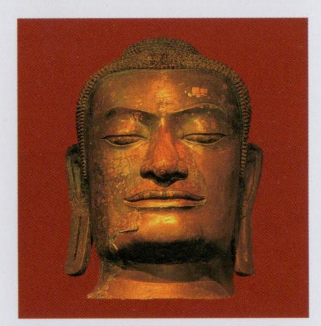
อนุสาวรีย์ปรีดี พนมยงค์ สร้างเป็นรูปเสา ๖ ต้น รองรับหลังคาเรือนไทยตั้งอยู่ในสระวงกลม เพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงอุดมการณ์ ๓ ประการ คือ สันติภาพ เสรีภาพ และประชาธิปไตย

เปิดให้ชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น.

๘ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลการท่องเที่ยว

ตั้งอยู่ในอาคารศาลากลางจังหวัดหลังเดิม ซึ่งสร้างขึ้นระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ปัจจุบันเป็นอาคารอนุรักษ์ รูปทรงอาคารสะท้อนศิลปสถาปัตยกรรมยุคนีโอคลาสิคที่เรียบง่าย ด้านหน้าอาคารมีประติมากรรม ๖ วีรกษัตริย์และวีรกษัตรีย์สมัยกรุงศรีอยุธยา ชั้นล่างบริการให้ข้อมูลข่าวสาร และบริการเพื่อการท่องเที่ยว ชั้นสองจัดแสดงนิทรรศการข้อมูลด้านต่างๆของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. (๐๓๕) ๒๔๖๐๗๖-๗

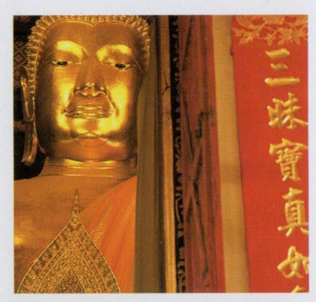

เศียรพระพุทธรูปสำริดพระประธานวัดธรรมิกราช

๙ วัดธรรมิกราช

สันนิษฐานว่าสร้างก่อนกรุงศรีอยุธยา ปรากฏในพระราชพงศาวดารเหนือ กล่าวถึงพระมูกราช พระราชบุตรของพระเจ้าสายน้ำผึ้ง ว่าเป็นผู้สร้างพระวิหารใหญ่เป็นสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนต้น รอบองค์พระเจดีย์ล้อมรอบด้วยรูปปูนปั้นสิงห์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

องค์พระประธานของวัดธรรมิกราชเป็นพระสำริดขนาดใหญ่ ขณะนี้เหลือเพียงพระเศียรประดิษฐานอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา พระพักตร์สี่เหลี่ยม ดูเคร่งขรึมมีอำนาจซึ่งเป็นลักษณะของพระพุทธรูปสมัยอู่ทอง

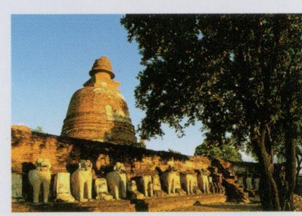

๑๐ วัดพนัญเชิง

ตามพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าสายน้ำผึ้งสถาปนาวัดพนัญเชิงบริเวณที่พระราชทานเพลิงศพพระนางสร้อยดอกหมาก ผู้เป็นเจ้าหญิงจากเมืองจีนเดินทางมาอภิเษกกับพระเจ้าสายน้ำผึ้ง ทรงฆ่าตัวตายเพราะน้อยพระทัยที่ไม่ได้รับการต้อนรับอย่างสมพระเกียรติ ปัจจุบันมีศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวจีน

ในพระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐาน "หลวงพ่อโต" หรือที่ชาวจีนเรียกว่า "ซำปอกง" พระพุทธรูปปางมารวิชัย ตามตำนานในพงศาวดารเหนือกล่าวว่าสร้างเมื่อปี พ.ศ. ๑๘๖๗ ก่อนสถาปนากรุงศรีอยุธยา ๒๖ ปี แสดงให้เห็นว่าบริเวณนี้น่าจะเป็นชุมชนใหญ่และมีชาวจีนอยู่ด้วย "หลวงพ่อโต" ได้รับการบูรณะใหม่ทั้งองค์เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๙๗ ในสมัยรัชกาลที่ ๔ และพระราชทานนามว่า "พระพุทธไตรรัตนนายก"

เวลาเปิด ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.

๑๑ วัดมเหยงคณ์

มีฐานะเป็นพระอารามหลวง สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) โปรดให้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๑๙๘๑ จุดเด่นของวัด คือองค์สถูปทรงลังกา มีช้าง ๘๐ เชือกประดับโดยรอบ และพระอุโบสถขนาดใหญ่ ยาว ๓๗ เมตร กว้าง ๑๘ เมตร มีฉนวนเป็นทางเสด็จพระราชดำเนินของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

๑๒ วัดกุฎีดาว

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ทรงบูรณะปฏิสังขรณ์เมื่อครั้งยังทรงเป็นพระมหาอุปราช พ.ศ. ๒๒๕๔ ใช้เวลา ๓ ปีจึงแล้วเสร็จ ปัจจุบันทางกรมศิลปากรได้ทำการบูรณะจนอยู่ในสภาพเรียบร้อยงดงาม

ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของวัด เช่น เสาวิหารลักษณะกลม มีบัวหัวเสาเป็นบัวกลุ่ม, ซากวิหารขนาดใหญ่สมัยอยุธยาตอนปลาย และพระตำหนักกำมะเลียน ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศขณะดำรงพระอิสริยยศเป็นวังหน้า ต่อมาถวายเป็นตำหนักของพระราชาคณะ

๑๓ วัดประดู่ทรงธรรม

เดิมชื่อวัดประดู่ หรือวัดประดู่โรงธรรม ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างสมัยใด

ภายในพระอุโบสถมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยาที่ซ่อมแซมในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ภาพกระบวนพยุหยาตราทางสถลมารค การแสดงมหรสพในงานถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้า

๑๔ วัดสมณโกฏฐาราม

เจ้าพระยาโกษา (เหล็ก) และพระยาโกษา (ปาน) ปฏิสังขรณ์ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ในวัดมีปรางค์ใหญ่องค์หนึ่ง รูปทรงสัณฐานแปลกกว่าองค์อื่น สันนิษฐานว่าเลียนแบบมาจากวัดเจดีย์เจ็ดยอด เมื่อคราวที่เจ้าพระยาโกษา (เหล็ก) ไปตีเมืองเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๒๐๕

๑๕ วัดอโยธยา

สันนิษฐานว่าสร้างก่อนกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีฐานะเป็นพระอารามหลวง สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์เคยเป็นเจ้าอาวาสที่วัดนี้ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

พระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์
พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท
พระที่นั่งวิหารสมเด็จ
พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาสน์
พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์
วัดพระศรีสรรเพชญ์

ผังจำลองพระราชวังหลวง

๑๖ พระราชวังโบราณ (พระราชวังหลวง)

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำลพบุรี (คลองเมือง) ประกอบด้วยพระมหาปราสาท ๓ องค์ ได้แก่ พระที่นั่งวิหารสมเด็จ พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท และพระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์

พระที่นั่งวิหารสมเด็จ เดิมเรียกว่า พระที่นั่งมังคลาภิเษก ตั้งอยู่ทางทิศใต้ ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างในสมัยใด ใช้เป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกและรับรองราชทูต ในสมัยพระเจ้าปราสาททองพระที่นั่งองค์นี้ถูกฟ้าผ่าเกิดไฟไหม้จึงโปรดให้สร้างขึ้นใหม่ พร้อมเปลี่ยนชื่อเป็นพระที่นั่งวิหารสมเด็จ

พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ มีหลังคา ๕ ชั้น เดิมปิดทองทั้งหลัง สันนิษฐานว่าเป็นพระที่นั่งที่ใช้ตามพระประสงค์ของพระมหากษัตริย์ เช่น สมเด็จพระเพทราชาทรงใช้เป็นที่จัดพระราชพิธีปราบดาภิเษก สมเด็จพระนารายณ์ทรงใช้เป็นสถานที่รับพระราชสาส์นจากพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔

พระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถโปรดให้สร้างขึ้นริมแม่น้ำลพบุรี เดิมชื่อพระที่นั่งเบญจรัตนมหาปราสาท ต่อมาถูกไฟไหม้ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชโปรดให้สร้างขึ้นใหม่ และพระราชทานนามว่า พระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์ ใช้เป็นที่รับแขกเมือง และประทับทอดพระเนตรกระบวนพยุหยาตราทางชลมารค

นอกจากนั้นในเขตพระราชวังโบราณยังประกอบด้วยพระที่นั่งขนาดรองอีกหลายองค์ ได้แก่

พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๕ ในสมัยพระเจ้าปราสาททอง ใช้เป็นที่ประทับเพื่อทอดพระเนตรการฝึกทหารและกระบวนแห่ทางสถลมารค

พระที่นั่งตรีมุข ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างในสมัยใด รัชกาลที่ ๕ โปรดให้สร้างเป็นพลับพลาเพื่อใช้เป็นที่ประทับคราวเสด็จประพาสมณฑลกรุงเก่าเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๑ และใช้เป็นที่ประกอบพิธีบวงสรวงอดีตพระมหากษัตริย์ ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

พระที่นั่งตรีมุข

พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาสน์ สมเด็จพระเพทราชาโปรดให้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๑ เพื่อใช้เป็นที่ประทับชั่วคราว และโปรดให้ขุดสระน้ำรอบพระที่นั่งริมสระมีแท่นยาวเรียกว่า พระที่นั่งโปรยข้าวตอกสำหรับเลี้ยงปลา

พระที่นั่งทรงปืนไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างในสมัยใด พระเพทราชาทรงใช้เป็นที่ประทับทอดพระเนตรการฝึกอาวุธและเป็นที่เสด็จออกขุนนาง

พระราชวังหลวง หรือพระราชวังโบราณ เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๓๐ น.

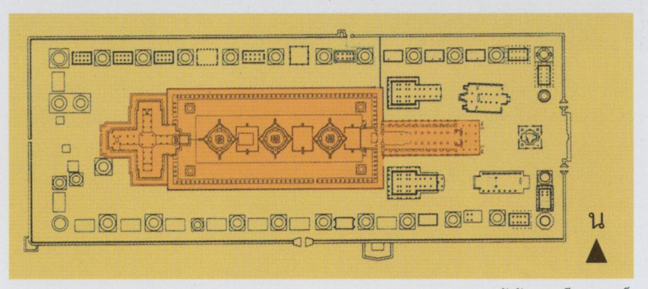
พระสถูป ๓ องค์ วัดพระศรีสรรเพชญ์

๑๗ วัดพระศรีสรรเพชญ์

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถโปรดให้สร้างวัดแห่งนี้บนพื้นที่ที่เป็นพระราชวังเดิม และโปรดให้ขยายเขตพระราชวังหลวงออกไป ดังที่ปรากฏจนถึงทุกวันนี้ นับเป็นการย้ายศูนย์กลางพระพุทธศาสนาจากวัดมหาธาตุมาอยู่ที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ ในเขตพระราชวังหลวงแทน

แนวความคิดในการสร้างวัดในเขตพระราชวังได้รับการสืบต่อมาในการสร้างวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในสมัยรัชกาลที่ ๑

พระสถูป ๓ องค์ที่ตั้งเรียงกันอยู่กลางเขตพุทธาวาส เป็นเอกลักษณ์สำคัญของวัด พระสถูปใหญ่ ๒ องค์สร้างในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๕ องค์ด้านตะวันออกบรรจุพระอัฐิของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ พระราชบิดา องค์กลางบรรจุพระอัฐิของสมเด็จพระบรมราชาที่ ๓ พระเชษฐา ส่วนพระสถูปด้านตะวันตกสมเด็จพระบรมราชาที่ ๔ หน่อพุทธางกูรโปรดให้สร้างเพื่อบรรจุพระอัฐิของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒

ผังวัดพระศรีสรรเพชญ์

พระวิหารหลวงสร้างในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๐๔๒ เป็นที่ประดิษฐานพระศรีสรรเพชญดาญาณ พระพุทธรูปยืนสูง ๘ วา หุ้มด้วยทองคำหนัก ๒๘๖ ชั่ง (๒๒,๘๘๐ บาท) สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๐๔๓

พระเจดีย์จำลองทองคำทรงลังกา ภายในบรรจุพระพุทธรูปทองคำ เจดีย์แก้วผลึกและจารึกลานทอง

จุลมงกุฎ. ศิราภรณ์สำหรับสตรี ทำด้วยเส้นลวดทองคำ และพระแสงขรรค์ชัยศรี

พระพุทธรูปทองคำปางมารวิชัย ในซุ้มเรือนแก้วและซุ้มโพธิ์

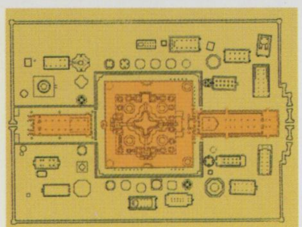
เครื่องราชกกุธภัณฑ์และเครื่องสูงจำลอง จากซ้ายไปขวา แส้ พัชนีฝักมะขาม วาลวิชนี พัดโบก

๑๘ วัดมหาธาตุ

สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ เป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราช ฝ่ายคามวาสี และเป็นวัดศูนย์กลางพระพุทธศาสนา

คติการสร้างพระปรางค์เป็นประธาน มีเจดีย์ราย รวมทั้งการสร้างพระระเบียงรอบนี้คือ การจำลองเขาพระสุเมรุซึ่งเป็นแกนกลางของจักรวาล

ภายในกรุในองค์พระปรางค์ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า วัดมหาธาตุจึงเป็นศูนย์รวมศรัทธาของผองไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน และในอดีตเป็นวัดหลวงที่มีการประกอบพระราชพิธีสำคัญของบ้านเมือง งานนักขัตฤกษ์ และงานรื่นเริงของบ้านเมือง

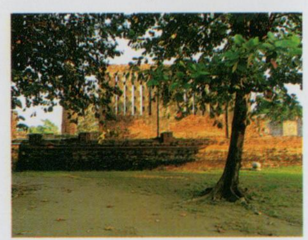
ผังวัดมหาธาตุ

พระบรมสารีริกธาตุซึ่งบรรจุอยู่ในสถูป ๗ ชั้นประดิษฐานในกรุได้รับการค้นพบเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙ พร้อมด้วยเครื่องทองต่างๆ ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา

เวลาเปิด ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ฐานพระปรางค์ประธาน

ซากกำแพงพระวิหาร

อลังการเครื่องทองกรุงศรีอยุธยา

เครื่องทองจำนวนมหาศาลที่ขุดพบ จากกรุวัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยา ทั้งในด้านความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ความวิจิตรของฝีมือช่าง และความศรัทธาต่อพุทธศาสนา เนื่องจาก เครื่องทองที่พบนั้นนำมาถวายเป็นพุทธบูชา

พระบรมสารีริกธาตุ ถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุด บรรจุอยู่ในผอบซ้อนกันทั้งหมด ๗ ชั้น ฝังอยู่ในกรุชั้นล่างสุด ณ จุดกึ่งกลางของฐานพระปรางค์วัดมหาธาตุ นอกจากนั้นยังพบพระพุทธรูป ประติมากรรมและเครื่องทองคำบรรจุในปลาหินเขียนลายทอง รวมทั้งสิ้นถึง ๒๐ ชิ้น เช่น ตลับสิงโตทองคำ ตลับทองคำ

ส่วนเครื่องทองในกรุวัดราชบูรณะ นับเป็นกรุใหญ่ที่สุดที่ค้นพบ ภายในมีทั้งพระเจดีย์ทองคำ เครื่องราชกกุธภัณฑ์จำลอง เครื่องราชูปโภค เครื่องทรงและถนิมพิมพาภรณ์ พระพุทธรูป และประติมากรรม เครื่องอุทิศอื่นๆ และจารึก

พระคชาธารทองคำ ประดับพลอยสี ประกอบด้วย สัปคับ และสายรัดประคด ที่งวงจับดอกไม้ถวายเป็นพุทธบูชา

ภาชนะรูปหงส์ ทำด้วยทองคำ สำหรับใส่น้ำอบ น้ำหอมหรือแป้งร่ำ

แผ่นทองคำรูปพระพุทธรูป และจารึกลานทอง

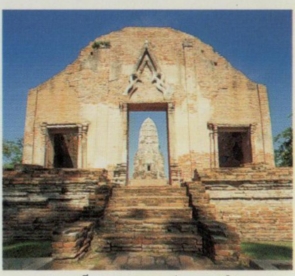
๑๙ วัดราชบูรณะ

สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราช ที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) ปรางค์ประธานสร้างขึ้น ณ บริเวณที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพของสมเด็จพระนครินทราธิราช พระราชบิดา ส่วนเจดีย์ ๒ องค์บริเวณสะพานป่าถ่าน สร้างบนพื้นที่ที่เจ้าอ้ายพระยาและเจ้ายี่พระยาพระเชษฐาทรงชนช้างกันถึงแก่พิราลัย

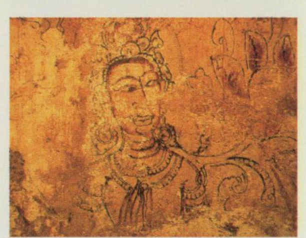
พบกรุเครื่องทองซึ่งถวายเป็นพุทธบูชา ปัจจุบันเก็บรักษาและจัดแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา

ปัจจุบัน กรมศิลปากรได้ขุดแต่งพร้อมจัดสร้างบันไดและติดตั้งไฟฟ้าตามทางเดินสู่กรุชั้นที่ ๑ และ ๒ สามารถเดินลงไปชมภาพจิตรกรรมฝาผนังและ นิทรรศการเกี่ยวกับเครื่องทองกรุวัดราชบูรณะได้สะดวก

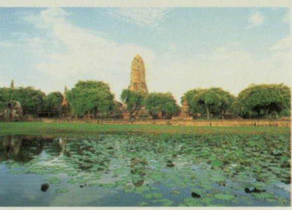
เปิดให้เข้าชมทุกวันเวลา ๐๘.๓๐-๑๘.๓๐ น.

พระปรางค์ประธานมองผ่านพระวิหารหลวง

ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในกรุชั้นที่ ๑

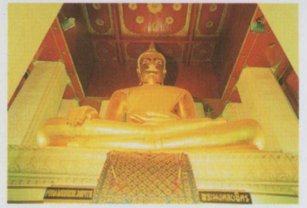

๒๐ วัดพระราม

สมเด็จพระราเมศวรทรงสร้างขึ้นบริเวณที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระเจ้าอู่ทองซึ่งเป็นพระราชบิดา เมื่อ พ.ศ. ๑๙๑๒ บึงใหญ่หน้าวัด เดิมเรียกว่า หนองโสน หากมีชื่อปรากฏในกฎมณเฑียรบาลว่าบึงชีขันและต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบึงพระราม ในบึงปลูกบัวหลวงไว้ดกดื่น แม้ในปัจจุบันคงมีบัวในบึงนี้เป็นอันมาก

ในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ จอมพล ป. พิบูลสงคราม มีการตัดถนนเลียบบึงพระรามและขุดลอกและตกแต่งบริเวณรอบบึงให้สวยงามจนกลายเป็นสถานที่พักผ่อนของชาวเมืองกรุงเก่าจนถึงทุกวันนี้

เวลาเปิด ๐๘.๓๐-๑๘.๓๐ น.

๒๑ วิหารพระมงคลบพิตร

เป็นที่ประดิษฐานพระมงคลบพิตร ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระไชยราชาธิราช ราวปี พ.ศ. ๒๐๘๑ เดิมพระพุทธรูปองค์นี้ประดิษฐานอยู่กลางแจ้งที่วัดชีเชียง สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม โปรดให้ชะลอมาไว้ตรงที่ประดิษฐานอยู่ในปัจจุบันและโปรดให้สร้างมณฑปสวมไว้ ต่อมาฟ้าผ่ายอดมณฑปพังเสียหาย สมเด็จพระเจ้าเสือจึงโปรดให้ก่อสร้างใหม่เป็นวิหาร

ต่อมาวิหารพระมงคลบพิตรถูกไฟไหม้ เครื่องบนหักลงมาถูกพระเมาฬีและพระกรของพระมงคลบพิตรหักลงในปี พ.ศ. ๒๔๖๓ พระยาโบราณราชธานินทร์ได้ซ่อมให้ดีดังเดิม ในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ฯพณฯ อูนุ นายกรัฐมนตรีแห่งสหภาพพม่า ได้บริจาคเงินจำนวนหนึ่งให้รัฐบาลไทยสร้างหลังคาวิหาร และกรมศิลปากรได้ดำเนินการจนเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๑๘

๒๒ วัดโลกยสุทธาราม

สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระอินทราชา ราวปี พ.ศ. ๑๙๕๕ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธไสยาสน์ ก่ออิฐถือปูน ความยาวประมาณ ๒๘ เมตร มีซากเสาพระวิหารเป็นเสาหกเหลี่ยมเหลืออยู่หลายต้น สันนิษฐานว่าน่าจะสร้างสมัยอยุธยาตอนกลาง (พุทธศตวรรษที่ ๒๑)

๒๓ วัดวรเชษฐาราม

สมเด็จพระเอกาทศรถโปรดให้สร้างวัดนี้เพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

๒๔ เพนียดคล้องช้าง

เดิมตั้งอยู่ด้านเหนือของพระราชวังจันทรเกษม สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการคล้องช้างป่า ต่อมาในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาโปรดให้ย้ายไปที่ตำบลทะเลหญ้าหรือตำบลสวนพริก ในปัจจุบัน

๒๕ เจดีย์ศรีสุริโยทัย

ตั้งอยู่บริเวณวัดสวนหลวงสบสวรรค์ เดิมสมเด็จพระมหาจักรพรรดิโปรดให้สร้างขึ้นเพื่ออุทิศแด่สมเด็จพระสุริโยทัย พระมเหสี ซึ่งสิ้นพระชนม์คราวศึกยุทธหัตถี ในปี พ.ศ. ๒๐๙๑

นอกจากบริเวณวัดสวนหลวงสบสวรรค์แล้วยังมีอนุสาวรีย์ของสมเด็จพระศรีสุริโยทัยอยู่ที่ตำบลทุ่งมะขามหย่อง อีกแห่งหนึ่ง

๒๖ ป้อมเพชร

กำแพงเมืองเมื่อแรกสร้างกรุงศรีอยุธยาในสมัยสมเด็จพระเจ้าอู่ทองเป็นเพียงเชิงเทินดินปักเสาไม้ระเนียด จนถึงปี พ.ศ. ๒๐๙๒ ในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิโปรดให้ขยายกำแพงพระนครไปจนถึงริมฝั่งแม่น้ำและมีการสร้างกำแพงและป้อมด้วยการก่ออิฐถือปูน

ป้อมเพชร เป็นป้อมที่ตั้งอยู่บริเวณที่แม่น้ำเจ้าพระยาบรรจบกับแม่น้ำป่าสักที่บางกะจะซึ่งเป็นจุดที่น้ำไหลวนในอดีตมีเรืออับปางบริเวณนี้เป็นจำนวนมาก จากป้อมเพชรสามารถมองเห็นเรือที่จะเข้าเทียบท่า ณ กรุงศรีอยุธยา

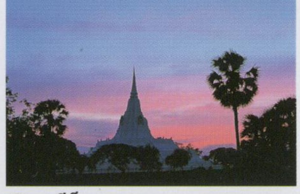
ลักษณะป้อมเป็นรูปวงรี ก่อด้วยอิฐ สลับศิลาแลงยื่นออกไปจากแนวกำแพงพระนคร มีช่องคูหาก่อเป็นรูปโค้ง ซึ่งยังมีซากเหลือปรากฏอยู่จนทุกวันนี้ คูหาดังกล่าวเข้าใจว่าน่าจะเป็นที่ตั้งปืนใหญ่ประจำป้อม

๒๗ วัดหน้าพระเมรุ

เดิมชื่อวัดพระเมรุราชิการาม พระองค์อินทร์ทรงสร้าง เมื่อปี พ.ศ. ๒๐๔๖ ตรงกับสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒

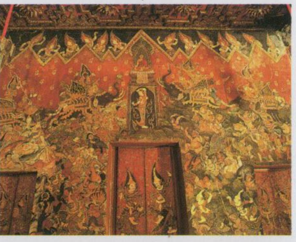
วัดหน้าพระเมรุเป็นวัดเดียวที่ไม่ถูกเผาทำลายเมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยา เพราะเป็นที่ตั้งกองบัญชาการรบของพม่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๐ วัดหน้าพระเมรุได้รับการปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ ๓

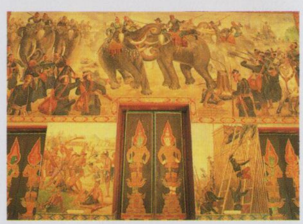
ในพระอุโบสถประดิษฐานพระประธานซึ่งเป็นพระพุทธรูปทรงเครื่ององค์ใหญ่งดงาม ตัวพระอุโบสถนั้นกว้างใหญ่กว่าพระอุโบสถวัดอื่นในพระนครศรีอยุธยา ไม่มีหน้าต่าง แต่ทำเป็นช่องลูกกรงช่องเล็กๆ เหมือนวัดในสมัยสุโขทัยและวัดในสมัยอยุธยาตอนต้น เช่น วัดพระราม วัดมหาธาตุ และวัดราชบูรณะ หน้าบันแกะสลักลงรักปิดทองงดงาม พระพุทธรูปสมัยทวารวดีเป็นพระศิลานั่งห้อยพระบาทองค์ใหญ่ประดิษฐานในวิหารน้อย อัญเชิญมาจากวัดมหาธาตุในพระนครศรีอยุธยา ในวิหารมีภาพเขียนเรื่องการค้าสำเภาและชาดก แต่ส่วนใหญ่ลบเลือน

๒๘ เจดีย์ภูเขาทอง

สัญลักษณ์ทางภูมิทัศน์แห่งท้องทุ่งภูเขาทองด้านตะวันตกของเกาะเมืองคู่กับพระเจดีย์วัดเจ้าพญาไทหรือวัดใหญ่ชัยมงคลด้านตะวันออก ส่วนฐานขององค์พระเจดีย์เป็นแบบไทย เจดีย์ภูเขาทองเป็นแบบพม่า-มอญ สร้างโดยพระเจ้าบุเรงนอง

๒๙ วัดสุวรรณดาราราม

สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์โปรดให้สร้างในสมัยอยุธยาให้ชื่อว่าวัดทอง รัชกาลที่ ๑ โปรดให้ปฏิสังขรณ์พระอุโบสถ พระอารามและโปรดให้ช่างเขียนภาพเทพชุมนุม เหนือผนังตอนล่างเขียนเรื่องพระเวสสันดรชาดก เตมียชาดก และสุวรรณสามชาดก เหนือผนังประตูด้านหน้าเขียนเป็นภาพมารผจญ มีพระแม่ธรณียืนบีบมวยผมอยู่ตรงกลาง ภาพเหล่านี้ได้รับการบูรณะในสมัยรัชกาลที่ ๓

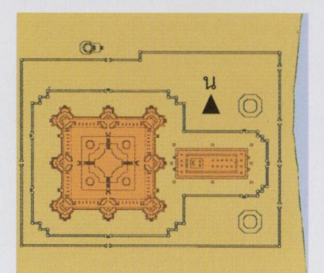
ภายในวิหารมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเขียนด้วยสีฝุ่น โดยพระยาอนุศาสน์จิตรกร (จันทร์ จิตรกร) สมัยรัชกาลที่ ๗ เป็นภาพพระราชประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ภาพเขียนยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์

วัดไชยวัฒนารามริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

๓๐ วัดไชยวัฒนาราม

สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงสร้างวัดไชยวัฒนารามในนิวาสสถานเดิมของพระชนนี เพื่อเฉลิมพระเกียรติเมื่อครั้งทรงปราบเขมรได้สำเร็จ วัดไชยวัฒนารามเป็นที่ฝังพระศพเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ (เจ้าฟ้ากุ้ง) กวีเอกในสมัยอยุธยาตอนปลาย

ผังสถาปัตยกรรมหลักถ่ายแบบมาจากปราสาทนครวัด ได้แก่ กลุ่มปรางค์ ๕ องค์ ประกอบด้วยพระปรางค์ประธานขนาดใหญ่อยู่ตรงกลาง พระปรางค์บริวารขนาดย่อมลงมารายล้อมอยู่ที่มุมทั้งสี่ ล้อมรอบด้วยระเบียงคดซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยจำนวน ๑๒๐ องค์ และเมรุทิศ เมรุราย ๘ องค์ ซึ่งผนังด้านนอกเป็นลายปูนปั้นเรื่องพุทธประวัติ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปทรงเครื่องปางมารวิชัยประทับนั่งบนฐานสิงห์ ภายในซุ้มเรือนแก้ว

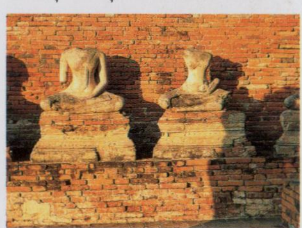

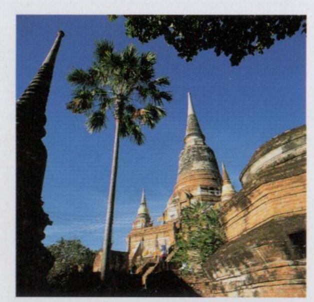
ผังวัดไชยวัฒนาราม

วัดไชยวัฒนารามถือได้ว่าตั้งอยู่บนโค้งน้ำที่สวยที่สุดของเกาะเมือง และเป็นวัดหนึ่งบนเกาะเมืองที่มีการประดับไฟในยามค่ำคืน

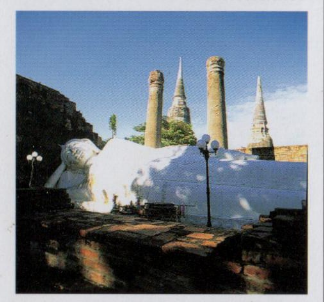
เวลาเปิด ๐๘.๐๐-๑๘.๓๐ น.

เมรุราย เมรุทิศ ล้อมพระปรางค์ประธาน

เจดีย์ทรงระฆังคว่ำ

พระพุทธไสยาสน์

๓๑ วัดใหญ่ชัยมงคล

สร้างในสมัยพระเจ้าอู่ทอง เมื่อ พ.ศ. ๑๙๐๐ ได้รับพระราชทานนามว่า วัดป่าแก้ว เพื่อเป็นสำนักสงฆ์ "คณะป่าแก้ว" ที่บวชเรียนมาจากลังกา ต่อมาเป็นที่ประทับของสมเด็จพระวันรัต พระสังฆราชฝ่ายวิปัสสนา ชาวบ้านจึงเรียกวัดนี้ว่า "วัดเจ้าพระยาไทย" (เจ้าพระยาไทย หมายถึงสังฆราช) เจดีย์องค์ใหญ่ทรงระฆังคว่ำ สูงประมาณ ๖๐ เมตร ได้รับพระราชทานนามจากสมเด็จพระนเรศวรว่า "เจดีย์ชัยมงคล" สร้างเพื่อเฉลิมพระเกียรติยศที่ทรงกระทำยุทธหัตถีชนะสมเด็จพระมหาอุปราชาแห่งพม่า

เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

พระปรางค์ประธาน

๓๒ วัดพุทไธศวรรย์

สร้างขึ้นบริเวณที่สมเด็จพระเจ้าอู่ทองทรงย้ายจากเมืองอู่ทองมาประทับก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยา เรียกบริเวณนี้ว่า "เวียงเหล็ก" หรือ "เวียงเล็ก" ในปี พ.ศ. ๑๘๙๖ โปรดให้สร้างวัดพุทไธศวรรย์เพื่อเป็นอนุสรณ์

ภายในวัดประกอบด้วยปรางค์องค์ใหญ่ พระอุโบสถ พระวิหารและวิหารพระนอน และตำหนักสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ซึ่งสร้างสมัยกรุงศรีอยุธยา ที่ผนังตำหนักสมเด็จฯ มีภาพเขียนเรื่องทศชาติชาดก และเรื่องราวเมื่อสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ไปนมัสการพระพุทธบาทที่ลังกาทวีป หน้าปรางค์องค์ใหญ่ประดิษฐานพระบรมรูปพระเจ้าอู่ทอง

ตำหนักสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์

IUDIA 街市

日本

Japonais

ยี่ปุ่น

ปอตุแกล

ตำแหน่งที่ตั้งหมู่บ้านญี่ปุ่น จากแผนที่โบราณสมัยอยุธยา

๓๓ หมู่บ้านญี่ปุ่น

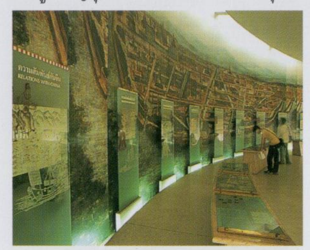
จากแผนที่หมู่บ้านชาวต่างประเทศในสมัยอยุธยา ซึ่งวาดโดยชาวจีน แสดงตำแหน่งหมู่บ้านญี่ปุ่นอยู่บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทางตะวันออก ถัดหมู่บ้านอังกฤษและฮอลันดาไปทางเกาะเรียน

ชาวญี่ปุ่นเข้ามาติดต่อค้าขายกับกรุงศรีอยุธยา ในสงครามยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรกับพระมหาอุปราชา ในปี พ.ศ. ๒๑๓๕ มีทหารอาสาญี่ปุ่นร่วมอยู่ในกองทัพ ๕๐๐ คน โดยมีออกญาเสนาภิมุขหรือยามาดา นางามาซา เป็นผู้บังคับบัญชาการ

หมู่บ้านญี่ปุ่นปัจจุบันตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเรียน เป็นที่ตั้งอาคารผนวกของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ภายในมีนิทรรศการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ ได้แก่ จีน ริวกิว โปรตุเกส ญี่ปุ่น ฮอลันดา อังกฤษ ฝรั่งเศส อินเดีย เปอร์เซีย และมลายู

อาคารผนวกศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์

การจัดแสดงนิทรรศการความสัมพันธ์
ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ

โครงกระดูกที่จัดแสดงในอาคารพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งบ้านโปรตุเกส

๓๔ หมู่บ้านโปรตุเกส

ชาวโปรตุเกสเป็นชาวตะวันตกชาติแรกที่เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับกรุงศรีอยุธยา เมื่อปี พ.ศ. ๒๐๕๔ ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ต่อมาในสมัยสมเด็จพระไชยราชาธิราช (พ.ศ. ๒๐๗๗-๒๐๘๙) โปรตุเกสเข้าประจำกองทหารแม่นปืนในสงครามกับพม่าที่เมืองเชียงกราน พ.ศ. ๒๐๘๑ จากความดีความชอบในครั้งนั้น สมเด็จพระไชยราชาธิราช จึงได้พระราชทานที่ดินให้เป็นที่ตั้งชุมชน นอกเกาะเมืองด้านตะวันตกเฉียงใต้และมีพระบรมราชานุญาตให้สร้างโบสถ์เพื่อประกอบพิธีทางศาสนา

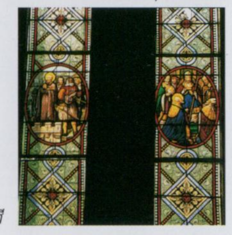
หมู่บ้านโปรตุเกสบริเวณโบสถ์ซานเปโตร ตำบลสำเภาล่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา ได้รับการขุดแต่งและบูรณะด้วยความสนับสนุนของมูลนิธิกุลเบงเกียน ร่วมกับกรมศิลปากร โดยเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ โบสถ์แห่งนี้สร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ตัวโบสถ์หันหน้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยา กว้างประมาณ ๑๕ เมตร ยาว ๔๕ เมตร นอกจากนั้นยังพบโบราณวัตถุอื่นๆ มากมาย เช่น เศษเครื่องถ้วยจีน โครงกระดูก เครื่องหมายกางเขน

๓๕ โบสถ์นักบุญยอแซฟ

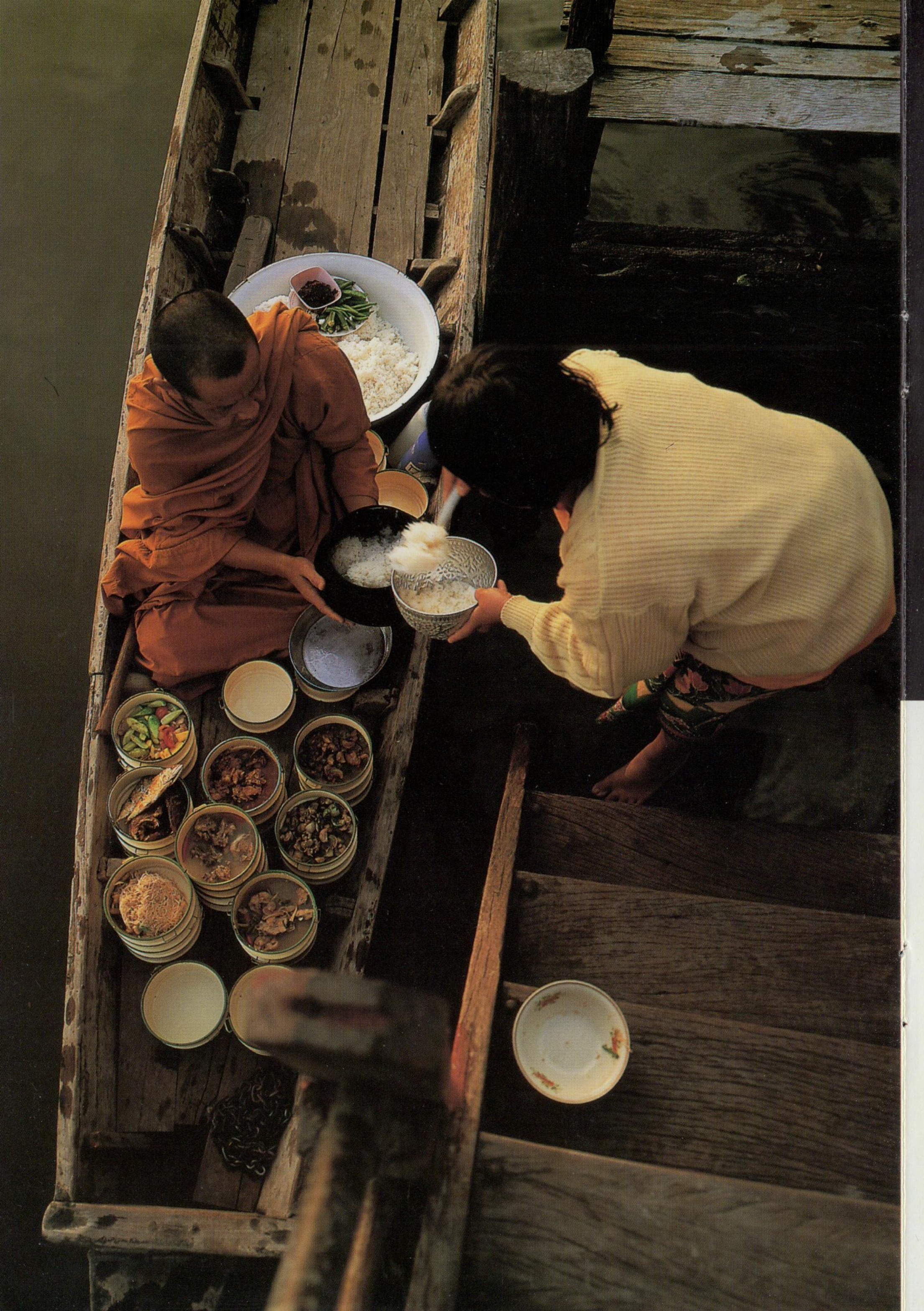
ตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้านฝรั่งเศสสมัยอยุธยา โบสถ์นี้ถูกทำลายไปในสมัยกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ และได้รับการสร้างใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๔

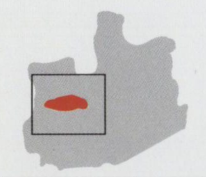

โบสถ์นักบุญยอแซฟ

หน้าต่างประดับลวดลายกระจกสี

อยุธยา
มุมมองจากน้ำ

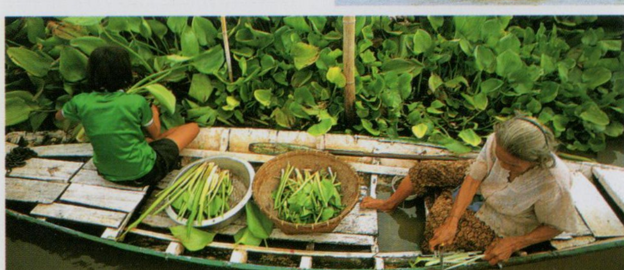
การท่องเที่ยวโดยการล่องเรือไปตามแม่น้ำลำคลองสายต่างๆ นอกจากจะเพลินตา เพลินใจกับทัศนียภาพของธรรมชาติอันร่มรื่น สายน้ำฉ่ำเย็นแล้ว ยังได้ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนริมน้ำ บ้านเรือน วัดวาอาราม ทั้งที่เป็นวัดหลวงและวัดในท้องถิ่นในสมัยอยุธยาและในสมัยรัตนโกสินทร์ การล่องเรือยังเหมือนเป็นการย้อนอดีตที่ช่วยเพิ่มความเข้าใจในบทบาทของเส้นทางน้ำต่อการสร้างประวัติศาสตร์สมัยอยุธยาและวิถีชีวิตของคนอยุธยา

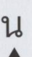
เส้นทางที่ ๑
คลองเจ้าเจ็ด อำเภอเสนา

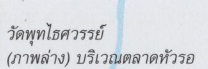
ทางภาคตะวันตกของจังหวัด ในอำเภอเสนา ถือเป็นเขตท้องทุ่งคุ้งคลองที่ยังเหลือวิถีชีวิตชาวบ้านริมน้ำให้ได้สัมผัส ในชุมชนคลองเจ้าเจ็ดแทบทุกบ้านยังคงใช้เรือในการโดยสารไปมาหาสู่กัน และมีการทำประมงพื้นบ้าน วัดริมน้ำสำคัญของชุมชน คือวัดเจ้าเจ็ดในและวัดเจ้าเจ็ดนอก บ้านหลายหลังในคลองเคยเป็นเรือนแพ แม้จะยกขึ้นเป็นเรือนถาวรแล้ว แต่ยังพอเหลือเสน่ห์ร้านค้าริมน้ำอยู่บ้าง อย่างร้านขายของชำ ร้านขายดอกไม้ไหว้พระ ร้านตัดผม ร้านทำทองฝีมือเก่าแก่ ใกล้เที่ยงโบกเรียกก๋วยเตี๋ยวเรือที่เหลือเพียงเจ้าเดียวในคลอง ถือว่าเป็นการส่งท้ายก่อนจบการล่องเส้นทางเที่ยวคลองเจ้าเจ็ด

ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเที่ยวคลอง คือ ช่วงเช้าหรือช่วงเย็นเพราะจะได้เห็นวิถีชีวิตของผู้คนและอากาศก็ไม่ร้อนมากด้วย สนใจล่องเรือเที่ยวคลองเจ้าเจ็ด ติดต่อสำนักงานเทศบาลตำบลเจ้าเจ็ด อำเภอเสนา (๐๓๕) ๒๐๑๑๐๗

วัดพุทไธศวรรย์
(ภาพล่าง) บริเวณตลาดหัวรอ

เส้นทางที่ ๒ รอบเกาะเมือง อยุธยาถึงคลองหันตรา

เกาะเมืองเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด โดยเฉพาะ

วัดและโบราณสถานริมแม่น้ำ ๓ สายหลัก ได้แก่แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำเจ้า-พระยา เส้นแม่น้ำลพบุรี ปัจจุบันคลองเมือง ซึ่งเริ่มจากบริเวณหัวรอ (จุดที่แม่น้ำลพบุรีพบกับแม่น้ำป่าสัก) จนถึงบ้านหัวแหลม (จุดที่บรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยา) มีวัดสำคัญตั้งอยู่ริมน้ำหลายแห่ง เช่น วัดเชิงท่า วัดศาลาปูน

เส้นแม่น้ำป่าสัก หรือ “คูขื่อหน้า” ไหลผ่านบริเวณพระราชวังจันทรเกษม วัดพิชัยสงคราม วัดกล้วย วัดเกาะแก้ว วัดพนัญเชิงและบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณหน้าป้อมเพชร เรียกบางกะจะหรือตำบลสำเภาล่ม

แม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านด้านทิศใต้และตะวันตกของเกาะเมือง ผ่านวัดสำคัญหลายแห่ง เช่น ***วัดพุทไธ-ศวรรย์*** (รายละเอียดหน้า ๒๓) ***โบสถ์นักบุญยอแซฟ*** (รายละเอียดหน้า ๒๕) ***คลองตะเคียน*** เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าคลองขุนละครไชย สันนิษฐานว่าขุดขึ้นก่อนสมัยสมเด็จพระนารายณ์ เป็นคลองลัดออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยา มุ่งหน้าสู่บางปะอิน เพื่อหลีกเลี่ยงเส้นทางที่ต้องผ่านบางกะจะซึ่งมีกระแสน้ำแรงมากในฤดูน้ำหลาก คลองตะเคียนเป็นถิ่นมุสลิม มีอาชีพหาปลา ถักแห ถักสวิง ตลอดเส้นทางคลองจะพบวัดไทยพุทธสลับกับมัสยิดหลายแห่ง ***วัดไชยวัฒนา-ราม*** (รายละเอียดหน้า ๒๒) ***วัดกษัตราธิราช*** เป็นวัดโบราณสมัยอยุธยา มีพระปรางค์ใหญ่เป็นประธานของวัด สายน้ำที่ไหลผ่านหน้าวัดมีลักษณะเป็นแนวตรง เหมาะกับการแข่งเรือ ซึ่งถือเป็นงานประเพณีสำคัญของวัดจนถึงทุกวันนี้ ***พระเจดีย์ศรีสุริโยทัย*** (รายละเอียดหน้า ๒๐) ***บ้านหัวแหลม*** ชุมชนมุสลิมสานปลาตะเพียนเป็นงานหัตถศิลป์ฝีมือชาวมุสลิม ที่เดิมอาศัยและค้าขายอยู่ในเรือ สำหรับแขวนให้ลูกในเปลดูเล่นเพลินๆ ปลาตะเพียนเป็นสัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์

อ.บางไทร

เพราะในช่วงที่ปลาตะเพียนโตเต็มที่จะตรงกับช่วงที่ข้าวออกรวงเป็นสีเหลืองทอง พร้อมเก็บเกี่ยวหรือที่เรียกว่าช่วง “ข้าวใหม่ปลามัน” ***แหล่งปั้นหม้อคลองสระบัว*** ท้ายวัดหน้าพระเมรุ ***ตลาดหัวรอ*** แหล่งอาหารท้องถิ่น ภาพชีวิตริมน้ำในเรือนแพยังพอมีให้เห็นก่อนถึงตลาด ***หลังสถานีรถไฟอยุธยา*** เป็นชุมชนดงละครย่านลิเกใหญ่ของจังหวัด

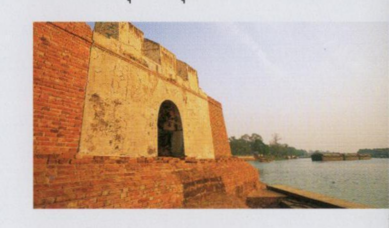
แม่น้ำเจ้าพระยา
แม่น้ำลพบุรี
แม่น้ำป่าสัก
แหล่งปั้นหม้อ
คลองเมือง
หัวรอ
คลองหันตรา
ทางรถไฟ
บ้านหัวแหลม
เกาะเมือง
วัดกษัตราธิราช
พระเจดีย์ศรีสุริโยทัย
ป้อมเพชร
สถานีรถไฟอยุธยา
วัดพนัญเชิง
วัดพุทไธศวรรย์
อู่คานเรือ
วัดไชยวัฒนาราม
หมู่บ้านโปรตุเกส
โรงสีข้าว
โบสถ์นักบุญยอแซฟ
หมู่บ้านญี่ปุ่น
คลองตะเคียน
เกาะเรียน
๓๒
ชุมชนชาวมุสลิม
วัดทองบ่อ บ้านเสากระโดง
ชุมชนชาวจีน
คลองบ้านโพธิ์
เกาะพระ
บ้านโพธิ์
เกาะบางปะอิน
วัดชุมพลนิกายาราม
วัดนิเวศธรรมประวัติ
กระชังเลี้ยงปลา
อ.บางปะอิน
เกาะเกิด
๓๓๗
แม่น้ำเจ้าพระยา
ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร

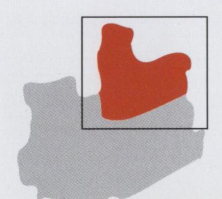
ชุมชนมุสลิม
บนเกาะพระ

คลองบ้านโพธิ์

เส้นทางที่ ๓ บางปะอินถึงเกาะเมืองอยุธยา

แม่น้ำเจ้าพระยาในอดีตเป็นเส้นทางหลักที่เชื่อมเกาะเมืองอยุธยากับกรุงเทพฯ ออกสู่อ่าวไทย ปัจจุบันแม่น้ำเจ้าพระยาก็ยังคงความสำคัญในฐานะที่เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งสินค้า เราจะเห็นทั้งเรือกระแชงขนข้าวจากโรงสีริมน้ำ เรือโยงขนทราย ตลอดลำน้ำ มีเกาะตั้งเรียงรายอยู่หลายแห่ง ที่สำคัญได้แก่ เกาะบางปะอิน ซึ่งเป็นที่ตั้งของพระราชวังบางปะอิน วัดนิเวศธรรมประวัติ วัดชุมพลนิกายาราม ก่อนถึงบางปะอินควรแวะที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ชมงานหัตถกรรมและวังปลา ล่องเรือทวนน้ำขึ้นมาถึง ***คลองบ้านโพธิ์*** เดิมปากคลองบ้านโพธิ์เคยเป็นตลาดน้ำ มีเรือนแพที่จอดเรียงรายริมคลองเป็นทั้งร้านค้าและที่อยู่อาศัย บ้านเรือนริมน้ำย่านนี้หลายหลัง เคยเป็นเรือนแพที่ตอนนี้ถูกยกเสาเป็นบ้าน ***เกาะพระ คลองเกาะพระ*** ฝั่งตะวันตกของเกาะ เป็นที่อยู่ของชุมชนมุสลิมมีมัสยิดกอดีรียะห์เป็นศูนย์กลางของชุมชน คนมุสลิมบนเกาะพระส่วนใหญ่ทำอาชีพประมง ที่บ้านเกาะพระชาวบ้านยังใช้เรือกันทุกบ้าน เพราะไม่มีสะพานเชื่อมกับแผ่นดิน ฝั่งตรงข้ามเกาะพระด้านตะวันตกเป็นชุมชนคนไทยพุทธ มีวัดยมเป็นศูนย์กลาง ***วัดทองบ่อ บ้านเสากระโดง*** เป็นวัดศูนย์กลางของชุมชนมอญบ้านเสากระโดง ที่หน้าบันมีรูปปั้นหงส์และเสาหงส์หน้าพระอุโบสถ ด้านข้างศาลาการเปรียญเดิม มีเสากระโดงเรือที่สันนิษฐานว่าเป็นเรือที่เคยใช้ขนตับจากไปขายงานบุญประเพณีสำคัญของชุมชน เช่นงานสงกรานต์ งานกวนกะละแม ทำขนมเทียนในวันเข้าพรรษา และตักบาตรน้ำผึ้งกลางเดือนสิบ ล่องเรือขึ้นมาใกล้เกาะเมืองจะพบ ***บ้านโปรตุเกส*** อยู่ทางฝั่งตะวันตก ***บ้านญี่ปุ่น*** อยู่ทางฝั่งตะวันออก ***อู่คานเรือ*** ใกล้วัดพนัญเชิงมีอู่ขึ้นคานเรืออยู่ ๓ แห่ง คือ คานเรือศรีเจริญ ฝั่งตรงข้ามแม่น้ำมีคานเรือ ร.เจริญ และคานเรือโชคโยธินมีทั้งขึ้น “คานน้ำ” ซึ่งกินเวลาไม่เกิน ๗ วัน และ “คานปี” ซึ่งกินเวลาประมาณ ๑๕ วัน ***โรงสีข้าว*** ตั้งอยู่ท้ายวัดพนัญเชิง การขนส่งข้าวจากโรงสียังใช้เรือโยง ***วัดพนัญเชิง*** ย่านคนจีนตั้งถิ่นฐานใกล้เกาะเมืองจะมองเห็น ***ป้อมเพชร*** ซึ่งเป็นป้อมปราการป้องกันข้าศึกของกรุงศรีอยุธยา

ชุมทางแม่น้ำ
แหล่งหัตถกรรมกรุงเก่า

ไป จ.ลพบุรี
น
อ.บ้านแพรก
แม่น้ำลพบุรี
๓๑๙๖
๓๐๖๗
๓๔๗๐
ไป จ.สระบุรี
อ.ท่าเรือ
บ.ท้ายตลาด
๓๒๙๘
ไป จ.อ่างทอง
อ.มหาราช
วัดตาลเอน
บ.ตาลเอน
บ.เสาธง
หนองลาด
บ.อรัญญิก
บ.ต้นโพธิ์
บ.ม่วงชุม
ทางรถไฟสายเหนือ
ทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ
บ.กูบ
วัดไก่
อ.นครหลวง
บึงอ้อ
อ.ภาชี
สถานีชุมทางบ้านภาชี
๓๒
วัดนาค
๓๐๖๓
บ.ค่าย
อ.บางปะหัน
๓๐๖๒
แม่น้ำป่าสัก
ไป อ.พระนครฯ
ไป อ.พระนครฯ

- แหล่งปรุงเรือนไทย ๑
- ปราสาทนครหลวง ๒
- แหล่งตีมีด บ้านอรัญญิก ๓
- แหล่งสานงอบ ๔

ทางทิศเหนือของเกาะเมือง เป็นชุมทางแม่น้ำสำคัญ โดยมีแม่น้ำป่าสักเป็นเส้นทางสายหลักเชื่อมกับเส้นทางคลองหลายสาย แม่น้ำป่าสักเดิมเคยเป็นเส้นทางสู่หัวเมืองเหนือ หัวเมืองตะวันออก เช่น เมืองลพบุรี เมืองสระบุรี ริมแม่น้ำลำคลองเป็นแหล่งชุมชนหัตถกรรมพื้นบ้านหลายแห่ง ได้แก่ แหล่งปรุงบ้านเรือนไทย อำเภอบางปะหัน แหล่งตีมีดบ้านอรัญญิก อำเภอนครหลวง และแหล่งสานงอบ อำเภอบ้านแพรก

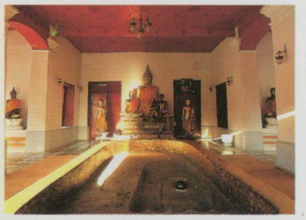

๑

แหล่งปรุงเรือนไทย อำเภอบางปะหัน

ริมถนนสายเอเชีย (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒) เป็นแหล่งปรุงเรือนไทยขึ้นชื่อของอยุธยา ที่เรียกว่า "ปรุง" ก็เพราะช่างแต่ละคนจะมี "ลูกเล่น" ในการก่อสร้าง แตกต่างกันตามที่เห็นว่าสวยงาม เปรียบได้กับการปรุงอาหาร ซึ่งรสชาติขึ้นอยู่กับรสมือของแม่ครัวแต่ละคน

๒

ปราสาทนครหลวง

อยู่ริมแม่น้ำป่าสักฝั่งตะวันออก เป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมในระหว่างทางที่เสด็จไปนมัสการพระพุทธบาทที่สระบุรี หรือระหว่างเสด็จประพาสลพบุรี แต่สร้างเป็นที่ประทับถาวรในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง โปรดให้ช่างถ่ายแบบจากปราสาท "พระนครหลวง" หรือนครธมในกัมพูชา ปัจจุบันปราสาทนครหลวงเป็นวัด ในพระอุโบสถประดิษฐานพระประธานนาม "พระไชยมงคล" นอกจากนั้นยังมีพระพุทธบาทสี่รอยประดิษฐานอยู่ในมณฑป ศาลาพระจันทร์ลอย ซึ่งเป็นอาคารทรงจตุรมุขมีแผ่นศิลาพระจันทร์ลอยทำจากหินแกรนิต

๓

แหล่งตีมีดบ้านอรัญญิก อำเภอนครหลวง

มีดอรัญญิกเป็นมีดคุณภาพดี มีความคมและทนทาน นับเป็นหัตถกรรมที่สร้างชื่อให้บ้านอรัญญิกมานานหลายชั่วอายุคน ฝีมือชาวลาวเวียงจันทน์จากบ้านต้นโพธิ์และบ้านไผ่หนอง ริมแม่น้ำป่าสัก ในอดีตที่บ้านอรัญญิกเป็นแหล่งจำหน่ายมีดและเครื่องใช้ที่ทำด้วยเหล็กเนื้อดี ที่คนที่จะเดินทางไปนมัสการพระพุทธบาทสระบุรีจะแวะซื้อเป็นของใช้ของฝาก

๔

แหล่งสานงอบ อำเภอบ้านแพรก

พัดสานบ้านแพรก นิยมใช้ไผ่สีสุก นำมาสาน ย้อมสีต่างๆ มีทั้งสานสำหรับใช้งานทั่วไป และสานอย่างประณีตเป็นลวดลายยกดอกเป็นลวดลายต่างๆ ขลิบริมด้วยผ้าตาดทองหรือผ้าลูกไม้

ชมวัง
แหล่งหัตถศิลป์แผ่นดินไทย

ไป อ.พระนครฯ
เกาะบางปะอิน
สถานีรถไฟบางปะอิน
ไป อ.เสนา
บ.พลับ
อ.บางปะอิน
แพขนานยนต์
ไป อ.บางซ้าย
แม่น้ำน้อย
บ.ท้ายวัด
เกาะเกิด
บ.เกาะเกิด
อ.บางไทร
ท่าน้ำบางไทร
๓๓๐๙
บ.ราชคราม
บ.บางเดียน
บ.ช้างใหญ่
๓๔๗
๓๔๔๒
ทางรถไฟ
แพขนานยนต์
น
แม่น้ำเจ้าพระยา
ไป กรุงเทพฯ
ถนนวงแหวนตะวันตก

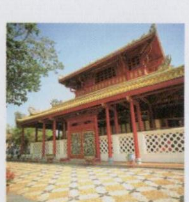
❶ พระราชวังบางปะอิน
❷ วัดนิเวศธรรมประวัติ
❸ วัดชุมพลนิกายาราม
❹ ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร

❶
พระราชวังบางปะอิน

ปี พ.ศ. ๒๑๗๕ พระเจ้าปราสาททอง โปรดให้สร้างเพื่อเป็นพระตำหนักประทับยามเสด็จประพาสเกาะบ้านเลน หรือเกาะบางนางอิน ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นนิวาสสถานเดิมของพระมารดาและเป็นสถานที่ทรงพระราชสมภพของพระองค์ พร้อมกันนั้นได้ทรงสร้างวัดชุมพลนิกายาราม เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา

พระมหากษัตริย์อยุธยาหลังรัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททองโปรดเสด็จประพาสเกาะบางปะอินต่อมาทุกรัชกาล และถูกทิ้งร้างเมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๓๑๐ จนถึงรัชกาลที่ ๔ ทรงโปรดให้สร้างพระที่นั่งองค์หนึ่งเป็นที่ประทับ ต่อมารัชกาลที่ ๕ โปรดให้สร้างพระราชวังขึ้น เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๑๕ สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๙ และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมารัชกาลที่ ๕ เสด็จประพาสแทบทุกปี โดยเสด็จทั้งทางเรือและทางรถไฟ จนถึงกับมีสถานีรถไฟพิเศษสำหรับพระองค์และเจ้านายที่ตามเสด็จอีกแห่งหนึ่ง คือ สถานีรถไฟบางปะอินในปัจจุบัน

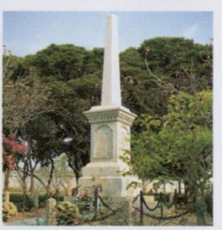
สิ่งก่อสร้างสำคัญในพระราชวังบางปะอินมี ๕ องค์ ประกอบด้วย

พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ มีนามตามภาษาจีนว่า "เทียนเม่งเต้ย"

หอวิฑูรทัศนา เป็นหอสูงสร้างบนเกาะน้อย

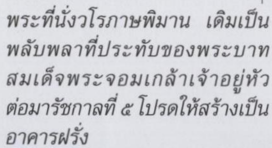

อนุสาวรีย์พระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์

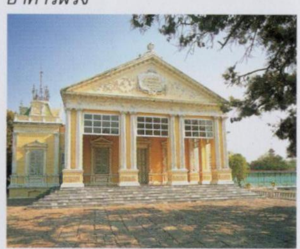

หอเหมมณเฑียรเทวราช ปรางค์ศิลายอดทรงปราสาทแบบขอม

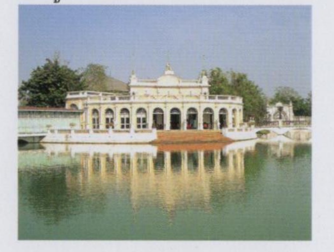
พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียร องค์ปัจจุบันสร้างขึ้นใหม่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗

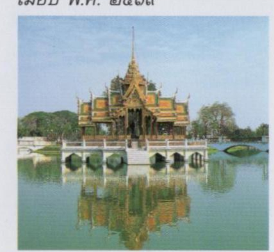
พระที่นั่งวโรภาษพิมาน เดิมเป็นพลับพลาที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมารัชกาลที่ ๕ โปรดให้สร้างเป็นอาคารฝรั่ง

ประตูเทวราชครรไล

พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ เป็นพระที่นั่งปราสาทโถง กลางสระน้ำ รัชกาลที่ ๕ ให้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๙

พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ เป็นพระที่นั่งโถงกลางสระน้ำ รัชกาลที่ ๕ ให้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๙ แทนปราสาทองค์เดิมที่สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ โดยจำลองแบบมาจากพระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกข์ปราสาทในพระบรมมหาราชวัง ปัจจุบันประดิษฐานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

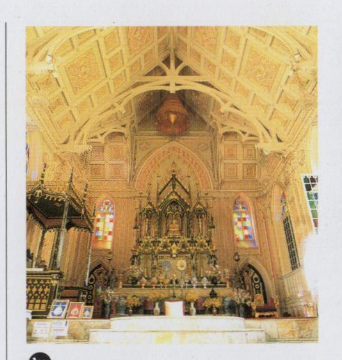
พระที่นั่งวโรภาษพิมาน เดิมเป็นพลับพลาที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมารัชกาลที่ ๕ โปรดให้สร้างเป็นอาคารฝรั่งใช้เป็นที่ประทับและท้องพระโรงเสด็จออกว่าราชการ สร้างเสร็จปี พ.ศ. ๒๔๑๙

พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียร เป็นพระที่นั่งเรือนไม้สองชั้นแบบชาเลต์ของสวิสเซอร์แลนด์ ภายในตกแต่งด้วยเครื่องเรือนแบบฝรั่งเศสสมัยพระเจ้านโปเลียนที่ ๓ เป็นที่ประทับที่รัชกาลที่ ๕ ทรงโปรดมากที่สุด พระที่นั่งองค์นี้ถูกไฟไหม้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๑ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้ทรงขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต สร้างพระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียรขึ้นใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗

พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ มีนามตามภาษาจีนว่า "เทียนเม่งเต้ย" (เทียน-เวหา, เม่ง-จำรูญ, เต้ย-พระที่นั่ง) พระยาโชฎึกราชเศรษฐี (ฟัก) สร้างถวายรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๒ สร้างตามแบบพระที่นั่งของพระเจ้าแผ่นดินจีน รัชกาลที่ ๕ โปรดเสด็จมาประทับที่พระที่นั่งองค์นี้ในฤดูหนาว

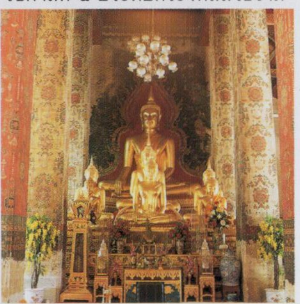
หอวิฑูรทัศนา เป็นหอสูง รัชกาลที่ ๕ ทรงใช้เป็นที่สำหรับเสด็จขึ้นไปทอดพระเนตรภูมิประเทศโดยรอบ

หอเหมมณเฑียรเทวราช จำลองแบบจากปรางค์ขอมสร้างขึ้นตรงต้นโพธิ์ใหญ่ใกล้ศาลเดิมที่ชาวเกาะบางปะอินสร้างถวายสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

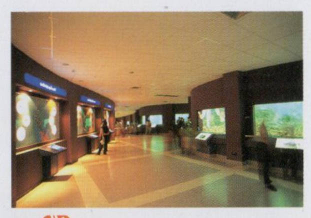
๒
วัดนิเวศธรรมประวัติ

อยู่ตรงข้ามพระราชวังบางปะอิน สามารถนั่งกระเช้าข้ามคลองบางปะอิน ซึ่งอยู่ที่ศาลาท่าน้ำหน้าวัด รัชกาลที่ ๕ โปรดให้เป็นพระอารามสำหรับพระสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๑ โดยสร้างตามรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบโกธิคในยุโรป บานหน้าต่างและประตู ประดับกระจกสีอย่างวัดในคริสตศาสนา ภายในพระอุโบสถประดิษฐาน "พระพุทธนฤมลธรรมโมภาส" ซึ่งนับเป็นสุดยอดประติมากรรม จากฝีพระหัตถ์พระองค์เจ้าประดิษฐวรการ อธิบดีกรมช่างสิบหมู่และทรงเป็นช่างหล่อพระของหลวงมาตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ เหนือประตูพระอุโบสถมีพระบรมรูปรัชกาลที่ ๕ ประดับกระจกสีสวยงาม

๓
วัดชุมพลนิกายาราม

สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง โปรดให้สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๑๗๕ พระเจดีย์เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง รูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย ๒ องค์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิสังขรณ์วัดชุมพลนิกายารามตามแบบเดิมและโปรดให้เขียนภาพชาดกไว้ที่ผนังพระอุโบสถ

๔
ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร

ก่อตั้งขึ้นจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อฝึกอบรมงานช่างฝีมือแขนงต่างๆ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ศิลปกรรมพื้นบ้านและสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรจากทั่วทุกภูมิภาค

ทางศูนย์ฯ จัดรถไฟเล็กบริการนำชมโดยรอบ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย สถานที่สำคัญในศูนย์ ได้แก่

ศาลาพระมิ่งขวัญ เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ ชั้นล่างเป็นศูนย์สาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพของศูนย์ศิลปาชีพฯ บางไทร และศูนย์ศิลปาชีพอื่นๆ ทั่วประเทศ ชั้นที่ ๒ และชั้นที่ ๓ เป็นนิทรรศการผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพชิ้นยอดเยี่ยมของศูนย์ศิลปาชีพฯ บางไทร เปิดให้ชมทุกวัน วันธรรมดา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. วันหยุดราชการ ๐๙.๐๐- ๑๙.๐๐ น.

อาคารฝึกอบรมศิลปาชีพประกอบด้วยอาคารฝึกอบรมศิลปาชีพของแผนกต่างๆ รวม ๒๘ แผนก เช่น แผนกช่างทอผ้าลายตีนจก แผนกช่างจักสาน แผนกช่างประดิษฐ์หัวโขน นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมวิธีการฝึกอบรมได้ทุกขั้นตอน เปิดให้ชมทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. เว้นวันจันทร์

วังปลา เป็นสถานแสดงพันธุ์ปลาน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีทั้งปลาพื้นเมืองที่หายากของไทยและปลาใกล้สูญพันธุ์บางชนิด นอกจากนั้นยังมีนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ปลาในแต่ละลุ่มน้ำ เครื่องมือประมงพื้นบ้านและรายชื่อพันธุ์ปลาในวรรณคดี เปิดให้ชมทุกวัน เวลา ๑๐.๐๐-๑๖.๐๐ น. ยกเว้นวันจันทร์

ข้อมูลการเดินทาง

รถยนต์

เริ่มต้นเดินทางจากกรุงเทพฯ มีเส้นทางให้เลือกดังนี้

เส้นทางที่ ๑ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ผ่านรังสิต ประตูน้ำพระอินทร์ วังน้อย แยกเข้าสู่อยุธยา ตามเส้นทางอยุธยา-วังน้อย ระยะทางประมาณ ๘๐ กิโลเมตร

เส้นทางที่ ๒ ใช้เส้นทางสายเอเชีย หมายเลข ๓๒ ผ่านรังสิต แยกพหลโยธินที่ประตูน้ำพระอินทร์ เข้าสู่อยุธยาที่กิโลเมตร ๗๑ ตามถนนโรจนะ ประมาณ ๔ กิโลเมตรถึงตัวจังหวัด รวมระยะทางประมาณ ๗๒ กิโลเมตร

เส้นทางที่ ๓ ใช้เส้นทางสาย ๓๐๙ กรุงเทพฯ-นนทบุรี-ศูนย์ศิลปาชีพ-อยุธยา

เส้นทางที่ ๔ ใช้เส้นทางหมายเลข ๓๑๑ กรุงเทพฯ-นนทบุรี-ปทุมธานี-เสนา (บ้านแพน) เข้าสู่อยุธยา รวมระยะทาง ๑๐๕ กิโลเมตร

เส้นทางที่ ๕ ใช้เส้นทางหมายเลข ๓๐๔ กรุงเทพฯ-ลาดหลุมแก้ว-สุพรรณบุรี แยกเข้าอยุธยาที่บ้านสาลี อำเภอบางปลาม้า

รถไฟ

มีขบวนรถไฟสายเหนือและสายตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านสถานีบางปะอิน อยุธยา ภาชี (ทางรถไฟจะแยกการเดินทางไปสายเหนือและสายตะวันออกเฉียงเหนือที่นี่) ขึ้นล่องผ่านอยุธยาวันละหลายขบวน ใช้เวลาเดินทางจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๒ ชั่วโมง นอกจากนี้การรถไฟแห่งประเทศไทยยังจัดให้มีเที่ยวเดินรถจักรไอน้ำระหว่างกรุงเทพฯ-อยุธยา-กรุงเทพฯ ในวันสำคัญต่างๆ สอบถามรายละเอียดได้ที่ หน่วยบริการการเดินทาง กรุงเทพฯ โทร. (๐๒) ๒๒๓-๗๐๑๐, ๒๒๓-๗๐๒๐

รถตู้เอกชน

สายที่ ๑ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ-ตลาดเจ้าพรหม จังหวัดอยุธยา ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๒๐.๐๐ น.
ตลาดเจ้าพรหม จังหวัดอยุธยา-อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ตั้งแต่เวลา ๐๔.๓๐-๑๘.๐๐ น.
(รถออกเดินทางทุก ๒๐-๓๐ นาที)

สายที่ ๒ สถานีขนส่งสายใต้แห่งใหม่ (ถนนบรมราชชนนี)-อยุธยา รถออกทุก ๓๐ นาที

รถประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด มีรถโดยสารประจำทางทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศ ให้บริการทุกวัน ออกจากกรุงเทพฯ ที่สถานีขนส่งสายเหนือ ทุก ๑๕-๒๐ นาที ถึงอยุธยาที่สถานีบริเวณตลาดเจ้าพรหม

เรือ

มีบริษัทเดินเรือเอกชน จัดบริการนำเที่ยวพระนครศรีอยุธยา โดยเริ่มต้นจากกรุงเทพฯ

๑. บริษัท เรือด่วนเจ้าพระยา จำกัด ลงเรือที่ท่าเรือด่วนมหาราช สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. (๐๒) ๒๒๒-๕๓๓๐, ๒๒๕-๓๐๐๒-๓

๒. เรือโอเรียนเต็ลควีน ออกจากท่าเรือโอเรียนเต็ล บางรัก สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. (๐๒) ๒๓๖-๐๔๐๐-๙

๓. เรือริเวอร์ซันครุยส์ ออกจากท่าเรือศูนย์การค้าริเวอร์ซิตี้ สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. (๐๒) ๒๓๓-๒๘๗๗, ๒๖๖-๙๓๑๖

ตัวอย่างโปรแกรมท่องเที่ยว

โปรแกรมที่ ๑

วันที่ ๑ ขี่จักรยานรอบเกาะเมือง-เขตอโยธยา

วันที่ ๒ ชมแหล่งปรุงเรือนไทย อำเภอบางปะหัน
พระตำหนักนครหลวง
แหล่งตีมีดบ้านอรัญญิก อำเภอนครหลวง
แหล่งสานงอบ อำเภอบ้านแพรก

วันที่ ๓ ล่องคลองเจ้าเจ็ด อำเภอเสนา

โปรแกรมที่ ๒ (กรณีที่เดินทางจากกรุงเทพฯ ทางเรือ)

วันที่ ๑ (มาจากเรือจากกรุงเทพฯ)
ล่องเรือจากบางปะอินถึงเกาะเมืองอยุธยา แวะชม
พระราชวังบางปะอิน
วัดนิเวศธรรมประวัติ
หมู่บ้านโปรตุเกส
หมู่บ้านญี่ปุ่น
วัดพนัญเชิง ป้อมเพชร

วันที่ ๒ ขี่จักรยานรอบเกาะเมือง-เขตอโยธยา

หมายเลขโทรศัพท์ รหัสทางไกล (๐๓๕)

สถานที่สำคัญ

ศาลากลางจังหวัด
๒๔๑๐๒๐, ๒๔๕๘๓๔
ประชาสัมพันธ์จังหวัด
๒๔๒๔๒๙
ตำรวจท่องเที่ยว
๒๔๑๔๔๖, ๒๔๒๓๕๒

ที่ว่าการอำเภอ

ท่าเรือ
๓๔๑๐๐๑
นครหลวง
๒๔๑๙๖๓
บางซ้าย
๓๗๖๐๐๑
บางไทร
๓๗๑๐๓๒
บางบาล
๓๙๙๓๐๘
บางปะหัน
๓๘๑๓๖๓
บางปะอิน
๒๖๑๐๐๑
บ้านแพรก
๒๔๑๓๙๕
ผักไห่
๓๙๑๓๒๘
พระนครศรีอยุธยา
๒๔๑๕๐๑
ภาชี
๓๑๑๐๐๑
มหาราช
๓๘๙๐๓๖
ลาดบัวหลวง
๒๔๒๙๑๖
วังน้อย
๒๗๑๐๐๑
เสนา
๒๐๑๕๐๑
อุทัย
๒๔๒๙๗๑

โรงพยาบาล

พระนครศรีอยุธยา
๒๔๒๙๘๗
พระนครอยุธยา
๒๔๓๗๖๒
ราชธานี
๒๔๕๓๕๐-๖

สถานที่พัก

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

กรุงศรีริเวอร์
๒๗/๒ หมู่ ๑๑ ถนนโรจนะ
๒๔๔๓๓๓, ๒๓๔๗๐๓-๙
คาเธ่ย์
จ.๓๖/๕-๖ ถนนอู่ทอง
๒๕๑๕๖๒
ไทยไท บังกะโล
๑๓/๑ ถนนนเรศวร
๒๔๔๗๐๒
ธงชัย เกสท์เฮ้าส์
๙/๖ หมู่ ๑๓ ตำบลประตูชัย
๒๔๕๒๑๐
นิว บี.เจ เกสท์เฮ้าส์
๑๙/๒๙-๓๓ ถนนนเรศวร
๒๔๖๐๔๖, ๒๔๓๙๘๐
บ้านไทยเกสท์เฮ้าส์
๒๓/๑ ถนนจักรพรรดิ์
๒๔๒๓๙๔
บี.เจ เกสท์เฮ้าส์
๑๖/๗ ถนนนเรศวร
๒๕๑๕๒๖
มายเฮ้าส์ เกสท์เฮ้าส์
๕๙/๘-๙ ถนนโรจนะ
๓๓๕๔๙๓-๔
เรือนเดิม
๔๘ หมู่ ๒ ถนนอู่ทอง
๓๓๕๗๐๓-๔
เวียงฟ้า
๑/๘ ถนนโรจนะ
๒๔๓๒๕๒
อโยธยา โฮเต็ล
๑๒ หมู่ ๔ ถนนเทศบาลสาย ๒
๒๓๒๘๕๑-๖๑
อาคารสวนหลวง
สถาบันราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
ถนนโรจนะ
๒๔๕๕๓๗
อู่ทอง
จ.๘๖ ถนนอู่ทอง
๒๕๑๐๖๓, ๒๕๑๑๓๖
อู่ทอง อินน์
๒๑๐ หมู่ ๕ ถนนโรจนะ
๒๔๒๒๓๖-๙

อำเภอบางปะอิน

พระอินทร์ราชา
๑๓๖ หมู่ ๗
ตำบลเชียงรากน้อย
๓๖๑๐๘๑

อำเภออุทัย

ไทยไท พาเลซ
๑๙/๒ หมู่ ๒
ถนนสายเอเซีย
๓๓๕๙๘๖, ๒๑๒๒๓๘-๔๐
โรจนะ
๖๔/๖ หมู่ ๑ ตำบลธนู
๓๓๕๘๘๕-๘, ๒๑๓๖๐๐-๓
เรือนเดิม
๒๘ ถนนสายเอเซีย
ตำบลธนู
๓๓๕๗๐๓-๔, ๓๓๕๕๐๙
อยุธยาแกรนด์
๕๕/๕ หมู่ ๑ ถนนโรจนะ
๓๓๕๔๘๓-๙๑

อำเภอบางไทร

บ้านสวนสี่ภาคบางไทร
๒/๑ หมู่ ๑
ตำบลเชียงรากน้อย
(๐๒) ๒๑๕-๖๗๕๙-๖๓,
๖๑๗-๑๘๑๔, ๖๑๙-๕๖๕๘-๙

ร้านอาหาร

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

กัณฐิรชา
๙๓๓-๙๓๔ ถนนมหาราช
๒๔๕๖๘๕
ครัวแตน
ข.๗/๗ หมู่ ๒ ถนนอู่ทอง
๒๔๑๓๗๕
คุ้มขุนเมือง
ถนนโรจนะ
๒๑๑๐๗๐
จิตรชัยสุกี้
๕๙/๔ ถนนโรจนะ
๒๔๑๔๓๔, ๒๔๔๓๓๐, ๒๔๓๙๗๔
ชายน้ำ
๓๖/๒ ถนนอู่ทอง
๒๕๒๐๑๓
ตะเพียนเงิน
อาคารสวนหลวง ถนนโรจนะ
๒๔๕๖๙๗
ตำหนักแก้ว
๑๖๖ หมู่ ๒ ถนนชัยมงคล ๕
๒๔๕๑๕๐-๑
ไทรทองริเวอร์
๔๕ หมู่ ๑ ถนนอู่ทอง
๒๔๑๔๔๙, ๒๔๔๕๗๕
บ้านอู่ทอง
๔๑/๒ ถนนอู่ทอง
๒๑๑๒๙๓
แพอาหารเทวราช
๗๔/๗ หลังสถานีรถไฟ
๒๔๑๕๙๗, ๒๔๔๑๒๔, ๒๔๔๒๒๔
แพกรุงเก่า
ข.๔ หมู่ ๒
๒๔๑๕๕๕, ๒๔๓๔๕๕, ๒๔๕๗๗๑
ฟาร์มกุ้งหลวง
๙๘/๔ หมู่ ๓ ถนนสายเอเชีย
ตำบลหันตรา
๒๔๓๕๘๘
มรดกไทย
ถนนโรจนะ
๒๔๔๖๕๕, ๒๔๓๓๔๒
เรือนไทยไม้สวย
๘/๒ หมู่ ๓
ตำบลคลองสวนพลู
๒๔๕๙๗๗-๙
เรือนรับรอง
๑๓/๑-๒ หมู่ ๒ ถนนอู่ทอง
๒๔๓๐๙๐
เรือนแพ
ข.๓๖/๑ ถนนอู่ทอง
๒๔๑๘๐๗, ๒๔๑๙๖๔
เรือนเดิม
๔๘/๒ หมู่ ๒ ถนนอู่ทอง
๒๔๑๙๗๘
วี.เอ็น.เฮ้าส์
๓๒/๗ ถนนอู่ทอง
ตำบลท่าวาสุกรี
๒๕๑๕๑๓
สมัญญา
ค.๙/๒๗-๒๘ ตำบลหอรัตนไชย
๒๑๐๕๙๖
สวนอาหารโอ
เลขที่ ๖๖/๖ ถนนอู่ทอง
ตำบลท่าวาสุกรี
๒๕๑๕๓๙, ๒๕๒๑๓๙
สตรอเบอร์รี่
ถ.๒๖/๒ ถนนอู่ทอง
๒๕๒๕๑๔, ๒๖๒๕๑๔
สะแกวัลย์
๑๙ ถนนวัดป่าโค
๒๔๕๕๖๙

อำเภอเสนา

จุ้งบริการ ๒
ถนนริมแม่น้ำ
๒๐๑๑๘๕
ร้านอาหารจ้าวเป้า ริมน้ำ
ก.๒๔๐/๒ ตำบลเสนา
๒๐๑๒๔๑
ร้านลุงเช็ง
ก.๑๗๙ ตำบลเสนา
๒๐๑๗๒๔

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๒๐๒ อาคารเลอคองคอร์ด ถนนรัชดาภิเษก
ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทร. (๖๖๒) ๖๙๔-๑๒๒๒ (๘๐ เลขหมาย)
โทรสาร (๖๖๒) ๖๙๔-๑๒๒๐-๑
Internet : www.tat.or.th
E-mail Address : center@tat.or.th

สำนักงาน ททท. ในประเทศ

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๑ (ภาคเหนือตอนบน)
๑๐๕/๑ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัดเกตุ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐
โทร. (๐๕๓) ๒๔๘๖๐๔, ๒๔๘๖๐๗, ๒๔๑๔๖๖
โทรสาร (๐๕๓) ๒๔๘๖๐๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๒ (ภาคเหนือตอนบน)
๔๔๘/๑๖ ถนนสิงหไคล อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย ๕๗๐๐๐
โทร. (๐๕๓) ๗๑๗๔๓๓
โทรสาร (๐๕๓) ๗๑๗๔๓๔
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงราย พะเยา อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๓ (ภาคเหนือตอนล่าง)
๒๐๙/๗-๘ ศูนย์การค้าสุรสีห์
ถนนบรมไตรโลกนาถ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทร. (๐๕๕) ๒๕๒๗๔๓
โทรสาร (๐๕๕) ๒๕๒๗๔๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๔ (ภาคเหนือตอนล่าง)
๑๙๓ ถนนตากสิน ตำบลหนองหลวง
อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐
โทร. (๐๕๕) ๕๑๔๓๔๑-๓
โทรสาร (๐๕๕) ๕๑๔๓๔๔
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตาก พิจิตร กำแพงเพชร

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๑ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
ถนนแสงชูโต ตำบลบ้านเหนือ
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐
โทร. (๐๓๔) ๕๑๑๒๐๐
โทรสาร (๐๓๔) ๕๑๑๒๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ กาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๒ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
๕๐๐/๕๑ ถนนเพชรเกษม อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๑๒๐
โทร. (๐๓๒) ๔๗๑๐๐๕-๖
โทรสาร (๐๓๒) ๔๗๑๕๐๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ เพชรบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๓ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๖๐๙ หมู่ ๑๐ ถนนพระตำหนัก อำเภอบางละมุง
เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ๒๐๒๖๐
โทร. (๐๓๘) ๔๒๗๖๖๗, ๔๒๘๗๕๐
โทรสาร (๐๓๘) ๔๒๙๑๑๓
พื้นที่ความรับผิดชอบ ชลบุรี สมุทรปราการ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๔ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๑๕๓/๔ ถนนสุขุมวิท ตำบลตะพง
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐
โทร. (๐๓๘) ๖๕๕๔๒๐-๑, ๖๖๔๕๘๕
โทรสาร (๐๓๘) ๖๕๕๔๒๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ ระยอง จันทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๕ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๑๐๐ หมู่ ๑ ถนนตราด-แหลมงอบ ตำบลแหลมงอบ
อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด ๒๓๑๒๐
โทร. (๐๓๙) ๕๙๗๒๕๕, ๕๙๗๘๕๙, ๕๙๗๒๖๐
โทรสาร (๐๓๙) ๕๙๗๒๕๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตราด และหมู่เกาะ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖ (ภาคกลางตอนบน)
๑๐๘/๒๒ หมู่ ๔ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนคร-ศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐
โทร. (๐๓๕) ๒๔๖๐๗๖-๗
โทรสาร (๐๓๕) ๒๔๖๐๗๘
พื้นที่ความรับผิดชอบ พระนครศรีอยุธยา สระบุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๗ (ภาคกลางตอนบน)
ถนนรอบวัดพระธาตุ อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐
โทร. (๐๓๖) ๔๒๒๗๖๘-๙
โทรสาร (๐๓๖) ๔๒๒๗๖๙
พื้นที่ความรับผิดชอบ ลพบุรี นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๘ (ภาคกลางตอนบน)
๑๘๒/๘๘ หมู่ ๑ ถนนสุวรรณศร ตำบลท่าช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ๒๖๐๐๐
โทร. (๐๓๗) ๓๑๒๒๘๒, ๓๑๒๒๘๔
โทรสาร (๐๓๗) ๓๑๒๒๘๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครนายก สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๑ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง)
๒๑๐๒-๒๑๐๔ ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐
โทร. (๐๔๔) ๒๑๓๐๓๐, ๒๑๓๖๖๖
โทรสาร (๐๔๔) ๒๑๓๖๖๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๒ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง)
๒๖๔/๑ ถนนเขื่อนธานี อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐
โทร. (๐๔๕) ๒๔๓๗๗๐
โทรสาร (๐๔๕) ๒๔๓๗๗๑
พื้นที่ความรับผิดชอบ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๓ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)
๑๕/๕ ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. (๐๔๓) ๒๔๔๔๙๘-๙
โทรสาร (๐๔๓) ๒๔๔๔๙๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๔ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)
๑๘๔/๑ ถนนสุนทรวิจิตร ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ๔๘๐๐๐
โทร. (๐๔๒) ๕๑๓๔๙๐-๑
โทรสาร (๐๔๒) ๕๑๓๔๙๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครพนม สกลนคร มุกดาหาร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๕ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)
๑๖/๕ ถนนมุขมนตรี ตำบลหมากแข้ง
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐
โทร. (๐๔๒) ๓๒๕๔๐๖-๗
โทรสาร (๐๔๒) ๓๒๕๔๐๘
พื้นที่ความรับผิดชอบ อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๑ (ภาคใต้ตอนล่าง)
๑/๑ ซอย ๒ นิพัทธ์อุทิศ ๓
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๑๐
โทร. (๐๗๔) ๒๓๑๐๕๕, ๒๓๘๕๑๘, ๒๔๓๗๔๗
โทรสาร (๐๗๔) ๒๔๕๙๘๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ สงขลา สตูล

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๒ (ภาคใต้ตอนล่าง)
สนามหน้าเมือง ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. (๐๗๕) ๓๔๖๕๑๕-๖
โทรสาร (๐๗๕) ๓๔๖๕๑๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๓ (ภาคใต้ตอนล่าง)
๑๐๒/๓ หมู่ ๒ ถนนนราธิวาส-ตากใบ
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐
โทร. (๐๗๓) ๕๑๖๑๔๔, ๕๒๒๔๑๑, ๕๒๒๔๑๓
โทรสาร (๐๗๓) ๕๒๒๔๑๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ นราธิวาส ยะลา ปัตตานี

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๔ (ภาคใต้ตอนบน)
๗๓-๗๕ ถนนภูเก็ต อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต ๘๓๐๐๐
โทร. (๐๗๖) ๒๑๑๐๓๖, ๒๑๗๑๓๘, ๒๑๒๒๑๓
โทรสาร (๐๗๖) ๒๑๓๕๘๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ ภูเก็ต พังงา กระบี่

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๕ (ภาคใต้ตอนบน)
๕ ถนนตลาดใหม่ บ้านดอน อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐
โทร. (๐๗๗) ๒๘๑๘๒๘, ๒๘๘๘๑๘-๙
โทรสาร (๐๗๗) ๒๘๒๘๒๘
พื้นที่ความรับผิดชอบ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง

สำนักงาน ททท. ต่างประเทศ

สำนักงานกัวลาลัมเปอร์
Suite 22.01, 22nd Floor, Menara Lion, 165,
Jalan Ampang, 50450 Kuala Lumpur, MALAYSIA
Tel: (007 60 3) 216-23480
Fax: (007 60 3) 216-23486
E-mail Address: sawatdi@po.jaring.my

สำนักงานสิงคโปร์
c/o Royal Thai Embassy, 370 Orchard Rd.,
Singapore 238870, SINGAPORE
Tel: (65) 235-7694, 235-7901, 735-0637
Fax: (65) 733-5653
E-mail Address:tatsin@mbox5.singnet.com.sg

สำนักงานฮ่องกง
401 Fairmont House, 8 Cotton Tree Drive,
Central, HONG KONG
Tel: (85 2) 2868-0732, 2868-0854
Fax: (85 2) 2868-4585
E-mail Address: tathkg@hk.super.net

สำนักงานโตเกียว
Yurakucho Denki Bldg., South Tower 2nd Floor, Rm. 259, 1-7-1 Yurakucho,
Chiyoda-ku, Tokyo 100, JAPAN
Tel: (81 3) 3218-0337, 32180355, 3218-1077
Fax: (81 3) 3218-0655
E-mail Address: tattky@crisscross.com

สำนักงานโอซากา
Technoble Yotsubashi Bldg., 3rd Floor, 1-6-8
Kitahorie, Nishi-ku,Osaka
550-0014, JAPAN
Tel: (81 6) 6543-6654, 6543-6655
Fax: (81 6) 6543-6660
E-mail Address: tatosa@ca.mbn.or.jp

สำนักงานฟูกูโอกะ
EL Gala Bldg., 6th Floor, 1-4-2 Tenjin,
Chuo-ku, Fukuoka 810-0001, JAPAN
Tel: (81 92) 725-8808 Fax: (81 92) 735-4434
E-mail Address: tatfuk@asahi-net.or.jp

สำนักงานไทเป
13th Floor, Boss T ower, No.111 Sung
Chiang Road, (Near Nanking East Road
Junction) TAIPEI 104
Tel: (886 2) 2502-1600 Fax: (886 2) 2502-1603
E-mail Address: tattpe@ms3.hinet.net

สำนักงานโซล
Coryo Daeyungak Center Building, Rm.
604, 6th Floor, 25-5, 1-ka, Chungmu-ro,
Chung-ku, Seoul 100-706, KOREA
Tel: (82 2) 779-5417, 779-5418, 771-9650
Fax: (82 2) 779-5419
E-mail Address:tatsel@soback.kornet.nm.kr

สำนักงานซิดนีย์
2nd Floor, 75 P itt Street, Sydney NSW
2000 AUSTRALIA
Tel: (61 2) 9247-7549 Fax: (61 2) 9251-2465
E-mail Address: info@thailand.net.au

สำนักงานลอนดอน
49 Albemarle Street, London WIX 3 FE,
ENGLAND, U.K.
Tel: (44207) 499-7679 Fax: (44207) 629-5519
E-mail Address: info@tat-uk.demon.co.uk

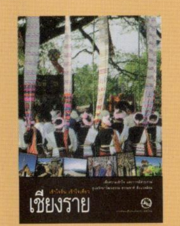
สำนักงานแฟรงค์เฟิร์ท
Thailandisches Fremdenverkehrsamt
Bethmannstr.
58 d-60311 Frankfurt/M., GERMANY
Tel: (49 69) 138-1390 Fax: (49 69) 281-468
E-mail Address: tatfra@t-online.de

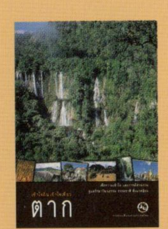
สำนักงานปารีส
90 Avenue des Champs Elysees, 75008
Paris, FRANCE
Tel: (33 1) 5353-4700 Fax: (33 1) 4563-7888
E-mail Address: tatpar@wanadoo.fr

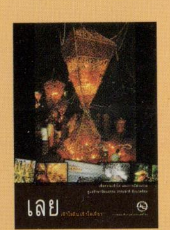
สำนักงานกรุงโรม
Ente Nazionale per il Turismo Thailandese,
Via Barberini, 68, 4th Floor, 00187 Roma, IT ALY
Tel: (39 06) 420-14422, 420-14426
Fax: (39 06) 487-3500
E-mail Address: tat.rome@iol.it

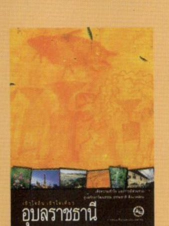
สำนักงานลอส แองเจลีส
611 North Larchmont Blvd., 1st Floor,
Los Angeles, CA 90004, U.S.A.
Tel: (1 323) 461-9814 Fax: (1 323) 461-9834
E-mail Address: tatla@ix.netcom.com

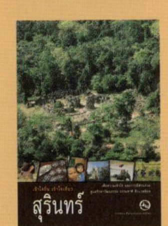
สำนักงานนิวยอร์ก
1 World Trade Center, Suite No. 3729,
New York, N.Y. 10048, U.S.A.
Tel: (1 212) 432-0433, 432-0435
Fax: (1 212) 912-0920
E-mail Address: tatny@aol.com

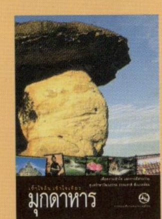

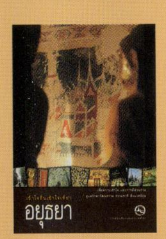

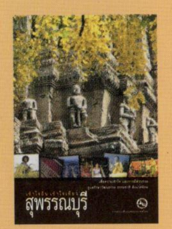

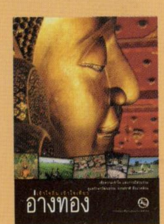

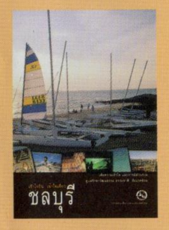

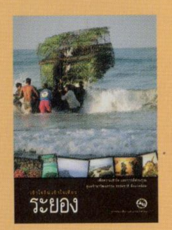

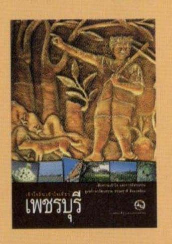

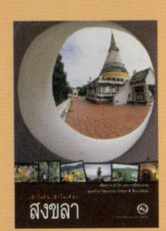

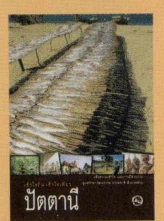

เข้าใจถิ่น

พบความหลากหลายทางธรรมชาติ จากขุนเขาสู่โลกใต้ทะเลสีครามและความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่บอกเล่าผ่านเรื่องราวของเมือง ชีวิตผู้คน เทศกาลประเพณีท้องถิ่น จนถึงเรื่องของอาหารการกิน ย่านตลาด จากเหนือสุดแดนสยาม จนถึงถิ่นใต้ เมื่อใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ คุณจะรู้ว่าเมืองไทยมีอะไรให้รู้จัก ให้ชื่นชมอีกมากมาย

เข้าใจเที่ยว

เพลินตา เพลินใจกับแหล่งท่องเที่ยวที่จัดกลุ่มตามความเชื่อมต่อของเส้นทางการเดินทางและคัดสรรเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นในด้านต่างๆ ทั้งทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม พร้อมตัวอย่างกิจกรรม โปรแกรมการท่องเที่ยวและข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการเดินทาง

ISBN 974-7177-01-3
9 789747 177015
เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว
อยุธยา
25.00